

העב" 3 רג"ו מרסא פ"ב

תהרת

מב מד

ישראל

ח

בטעות קודם זה בטעותו, אשר לא נן דעה מסוג הארבעה כל
 מקרה מקרה יורר אל מה, מאלווי פיסתו סמנים יורר כדי לטעם
 הקדום וסמנים להכנה דייט. והלאה למך דכין דלמדו רחל
 שולחן הורשין לפנים ארבעה עשר יום קודם יורר איך עמאח גס
 לנעלה סבלה מקטעם בקטעו' ומקרה סקוטיון לכבוד יום סע
 סוף סכסוף סעל, ומבני לחה כמו בלעמה סבלה עמאח להקטע
 לפני סכסוף כן לנעלה חזן הקטעו' עמאח סני בטעות, כיון
 סמליו סלפיה הורשין זי בטעות קודם. וסע מרדך אלך, בטעה
 סכסלס ומקטעם אין רסוח לחדס ליכס ואסיו לחסן, וכמו סמליו
 רחיי לזה עמאח סוסר פ' סקרי, דייס ויצילו חס סכסוף, ולא יכל
 עסס לזה וגי' עיס, ולכן יחס סעסס לנעלה סמנים לנעלה ארבע
 עסר יום קודם סח, ואין רסוח לפוס חרס לכסן. אונס מלחמי
 עכס, כיצס, בססלס מקטין ומסמיל חס עלמו, לפני צורלו יסע
 כרלוי ומקטין לפני אציי, או אין כעילס סער לפניו, למפל כמו סיל
 סקטן סיוק עסרי אנו גס צעס סעמקסויה, כי אין צוסס לפני קטן
 כידוע. וכן סעניו כעמקין סחיס חס עלמו, צורחו סכסוף, או יוכל
 ללח אל בער סעלך. וסעניו זה לפי דעמי רוח צפוק. אליס
 ארבע ואסכסבי עלי כספי כי אליס גיו' ליי, דסיי כסעניו יום ליי
 צפסריס. איכ צליס ומחליס סני בטעות סלפס סח. ויסענו סרעני.
 לכן סספך חס כספי. אענור כס"ן. רוח זי סך כי סך סוף לפני
 מוסר. כעומד איך אענור זי מוסריס ססס זי בטעות סערי מפריי אנו.
 ומחט סמיכס סססס ונעיס חרות, חרעס למיטק סיוק עסרי אנו.
 חס כרוח צנלה ארדיס. סלידו חיס דיי כיל כקוד סיניקס, ומעילס
 כעסס סלידוף חיס ב"ל כרדע מנחציס. וסייט עעל ירי כן סלס
 מנלה חס עלמו לפני כנס סקטן. וסעעריס כסמיס ככיל. וסען:
מד [ז] פוער פעלה ציוניס ציו קיס. כי כל סעלות וסמנים
 עיליס למלכס סעמלכיס סנורל, וסל מעלה
 לצורל. וסוף סעמע ספס. סעמלה מוסלכיס סנורל, וסל מעלה
 סקוק לעקס ציי צליס חלי צסי. חס סעמע לפי חכיות סלסס. חס
 כקי' יוניס. מרסס. חס כקוד סנדקס סספילה צסילכס. ולכן רלוי
 ליסן לרקס קודס סספילה. כי חו מרס צנתי לנעמו לרקס לו. ומי
 סלין ירי מנסה לנעמו לרקס. לרך לרסו ססורס וסספילה סכל
 צרר לרקס. רק לנעמו כח לסנורל צייס. כעסס סרעס צמיוניס
 לסיקויס

→

תהרות

מד נא גב

ישראל

ט

למקוים. ואל סלי מרס צנתי סוסך סני. ומליד כלפי עעלה.
 ונציח סספילה לפני ימי קיס. סס סרמניס סספויס עמקס סנרלוי
 עולס. חו ואלו סניך כי לייסס. ולכן סקני צייס סלסס זי סעניס
 צנור סניך. ולכן גס חסס מלכי ואלקי. כי מלכי סוף מלכיס.
 ואלקי סוף מרס סניך אלקי'. מר סרמניס סקדו'יס: **צורר** יסעו'יס
 יעקב. כעס צוסר סילוח סריס סל רסויס כעסס יעסס סיסעו'יס.
 כי לייס צניו' מילכיל סר ססר. כך סוף סססכס מוכילין דרעיי
 ססעו'יס לנכילין דרעיי צנתי סוף סלונס וכעסין כולס ללדין סל
 עולס סכרס עלוי יי' צניסו'יס. ואל לריטו כעס. כי ארלל רכלס.
 דמקל דרעיי. חס אונס סיוס קייס' יסי מניו'יס מניוין כיי'יס
 רכסיס סיעיז וילל מוסרי לטעין ז'ך. ואל כעקן כעס קמיט:
נא [ס] כי סעניו איך ארע ז' חרס [לרין] לנעמו סעובס צנתי
 סעעל. כעסס צלוחו אסס. ורר לא יסי יכל לנעמו
 כי סוף סיסס רלוי' לרר. אלל כמו סמרי רעס אורו סלון וסל
 סעעלמי חסן צו. כן רר. ציט סעעניו וסלס זרס סייך אורו
 לירצק צנורלו. חס איך ארע סלחצר צוס לכנורל צייס: וסעלמי
 ברעי סמרי. יס צוס סכנעס וצוסס לכנורל צכס רוח. וצו יוכל
 לסיס לנעלס צפני ססס. ויכל לרצק איך צנרעי':
ואמר סן צעון מוללמי. עיין כרסי' וסו כמיקי דיקל. סוקר
 עון אצוח וגי'. כי אז מוקיע לרעס על חרס. ונכיס דסעייס
 כספי' אומר ען סמיל לכנס מלוי' ססס. וסי' מעירר עליס עון
 אצונס: סעעלמי צלוצ. צנרס סכנעס. ואלו סוף מרס ליי' סכק'
 מוקיס עיס. ונעסר לחרס: ונעלג סוף מלוצו'יס כסלג סורי ונעי'
 מעס אלכו: סעעניי סעון וסעמס. יסוד ויס וכמו וסלחנס עיס
 צסון. ומררס וסמקלין אולפן חרסיין. מכ סיסעו'יס וסעמיה:
 ססר סניך מנעלי. פניס סס סעודת סעליו'יס סלל יפגו כעעליס
 ורלס להעסך: [לכ עסור צרל לי אלקיס]. ליי סוף ליי סניצו'
 סכעס: ועסר סוף סניצו'. כמו וסרר סלויס. צרל סוף סרעע
 סקני. צרל. וסענריח ירי לנוליל. סק' ליי. וסעס לררס אלקיס.
 ואל יסי' רוח כוון חרס כקרי: וסכל סעעל סעו'יס לרין לחדס כל
 סעמוין: ויס כעו'יס. יס סליו'יס סעו'יס סעלל מעס ללכ ולעו'ין:
 כעסס ועס מרדס סכעסו'יס סני. וכעיס כסוק. לכ עסור:
נב [ז] גם אל יסלך לללמי יסוך ויקך מללל: כי למעניס כנור
 על

לקט אמרי

מין מורה"א זיניא

תשי"ב

עד פמרות השבת השביעית תספיר חמישים יום והקרבנם פנחה הושח לח' (כב, טו). פירש רש"י ז"ל ביום החמישים תקריבו, ואומר אני זה מדרשו אבל פשוטו עד ממתות השבת השביעית שהוא יום חמישים תספור ומקרא מסורס הוא.

ויש לומר בדרך רמז על פי מה שמעתי מאמריד [מהר"ד] ז"ל שפירש מה דאיתא במדרש [ויק"ד כה, ג] על הפסוק (כב, טו) שבע שבתות תמימות תהייתה, זני רבי הייא אמתו הן תמימות בזמן שישראל עושין רצונו של מקום. הכוונה הוא על פי מה דאיתא בעבודת ישראל להמגיד מקאנין ז"ל בליקוטם על הפסוק (תהלים מב, ה) כי אעבר בסך ארם עד בית אלקים, כי אעבר בסך היינו ימי הספירה, אודם רמזו על שפלות, לשון דד אם, עד בית אלקים היינו שע"י שפלות הרוח עושין בספירת העומר הכנה לקבלת התורה, עיי"ש.

ודגה איתא במס' סוטה (ה, א) לעולם ילמד אדם מועת קונו, ופירש רש"י ז"ל "לאהוב את הנמוכות", וממשיך הגמ' "שהרי הקב"ה הניח כל הרים וגבעות והשרה שכינתו על הר סיני", עיי"ש.

ובזה יש לומר אמתו הן תמימות היינו אימתי ימי הספירה הם בשלימות, בזמן שישראל עושין רצונו של מקום היינו שלומדים דעת קונו לאהוב את הנמוכות, ולהתבונן בשפלות עצמו כדברי המגיד מקאנין ז"ל, שימי הספירה הם הכנה לקבלת התורה, ארי"ק ז"ל.

הקב"ה הניח כל הרים וגבעות והשרה שכינתו על הר סיני וכו', אמר רב יוסף לעולם ילמד אדם מועת קונו, ופירש רש"י ז"ל "לאהוב את הנמוכות". וזה יש לומר בכונת המדרש אמתו הן תמימות בזמן שישראל עושין רצונו של מקום, היינו אם כל אחד מתבונן בשפלות עצמו כמו שימי הספירה רומזים, והוה הכוונה רצונו של מקום, היינו שהאדם צריך שילמד מועת קונו, ארי"ק ז"ל.

ויש לומר עוד על פי מה דאיתא בספרים (פיר עץ חיים שער ספירת העומר פ"א), דבלי ראשון של פסח הקב"ה מגביה את ישראל למעלה ממדרגתם, ותיקף בליל שני נותן לנו הקב"ה מצות ספירת העומר, כדי שבעצמנו נעשה הכנה לקבלת התורה.

ודגה כל אחד ואחד צריך להתבונן בגורל רוממותו ית"ש ושפלות עצמו, ולהבין איך שאין בכוחו בעצמו לפעול הכנה לקבלת התורה, אך צריך כל אחד לחשוב בעצמו, דאם השי"ת צוה, בוודאי נוכל להכין עצמנו, דעיקר העשייה, עושה בכת זה שהקב"ה מסייע לנו.

וזה יש לומר בכונת המדרש אמתו הן תמימות בזמן שישראל עושין רצונו של מקום, היינו אימתי הוי הכנה לקבלת התורה, בזמן שישראל עושין רצונו של מקום, היינו שכל אחד חושב שכל מה שהוא עושה בעצמו הכנה, הכל בא ע"י זה שהקב"ה משפיע לנו שנוכל להכין עצמינו לקבלת התורה.

והדשי"ת יעזור לנו בכל טוב.

(ר"ז וואלאטאן)

לקט אמרי

מאותו מצוה, אין היציה"ד יודע כלום, וכדאיתא בשלי"ה דקי' (פרשת ואת הבהמה) דאין המלאכים יודעים מחשבות אדם, ורק הקב"ה יודע מחשבות אדם, ולכן ההתלהבות גדולה כל כך, אבל כשכא לעשות המצוה בפועל ממש, אז כא כה היציה"ד ומקורו מלעשות המצוה.

ובזה י"ל כונת המדרש, אימתי הן תמימות, היינו מהי יכרתי להניח ימי הספירה תמימות בלי שום פגם, בזמן שישראל עושין רצונו של מקום, היינו כשישראל מראין ההתלהבות וההשתוקקות בשעת עשיית המצוה, והוה עושין היינו כשעושין המצוה ומוציאין את המצוה אל הפועל, באותו אופן כמו הרצון, רצונו של מקום, היינו כמו בשעת שרצין ומדורהוין לעשות המצוה.

(דרישות מהר"א)

וספרתם לכם

מין מורה"א זיניא
שבע שבתות תמימות תהייתה (כב, טו). וכמדרש (ויק"ד כה, ג) הני ר' חייא אימתי הן תמימות בזמן שישראל עושין רצונו של מקום.

וב"ק אמריד [מהר"ד] ז"ל אמר הענין בזה, על פי מה דאיתא בספר תהלות ישראל מהמגיד מקאנין ז"ל על הפסוק (תהלים מב, ה) "אלה אנכרה וגו' כי אעבור בסך ארם עד בית אלקים", דימי הספירה מרמזים איך שצריך כל איש ישראל להכיר גודל רוממותו ית' ושפלות עצמו, כמו תנוק הינוק משרי אמו הדמוז בהיבת אדם, והיינו דד אם.

ודגה איתא בגמרא (סוטה ה, א) פלוגתא דרב הונא ורב חסדא חד אמר אני דכא וחד אמר אתי דכא, ואמרו שם בגמ' "ומסתברא כמ"ד אני את דכא, שחדי

וספרתם לכם

מין מורה"א זיניא
שבע שבתות תמימות תהייתה (כב, טו). וכמדרש (ויק"ד כה, ג) הני ר' חייא אימתי הן תמימות בזמן שישראל עושין רצונו של מקום.

שבעתי משם מן הרב מבעלזא זי"ע דהנה באלו הימים ובפרט בסוף ימי הספירה קשה ליכנס, אמנם ע"י ענוה ושפלות עצמו יזכה להרגיש האור הגדול גם באלו הימים, כדאיתא בס' תהלות ישראל להמגיד מקאנין זי"ע על הפסוק (תהלים מב, ה) "כי אעבור בסך ארם וגו'".

ודגה כתיב (ישעיה ט, טו) ואת דכא ושפל רוח, ונחלקו רב הונא ורב חסדא בגמרא (סוטה ה, א) חד אמר אתי דכא וחד

מספרתם לכם
ל' א' א' א' א'
ל' א' א' א' א'

גבוא הדי טור מתנן: **הַרְצִדְוּן הַרִים גְּבֻנִים**
 וְאֵת אֱלֹהֵי לִבָּה אֲתוֹן
 מִזֶּן שׁוֹרֵי לִית רַעְוִי
 לְמִתָּן אֲוִירָאָה עַל שׁוֹרֵי לַעֲצָח:
יְהִי רֶכֶב אֱלֹהִים רַבְתָּם אֶלְפֵי שְׂנֵאָה
 יִתְנֶנְךָ מִבְּקִרְנָהּ הֵא
 שׁוֹר סִינֵי דְמִסְכִּיד רַבֵּי מִיָּמָה יִי לְאַשְׁרָאָה עַלֵי שְׂבֻמֵּיהּ לְחֹד פִּשְׁמֵי שְׂנֵאָה יִי לְשִׁיר
 לְעִלְקָה: **יִי אֲוִירָאָה דְאַלְהֵי תְרִין רַבָּן דְעַר דְלִיק תְּרִין אֶלְפִין דְאַנְגְלִיא מְדַבְרִין לְחֹדוֹן**

רש"י

גבוא קרי' גב' (י) צמה תרצדון הרים גבנונים. מלמד לטון ערפי. אל מנמס פירש מלמדו כמו
 ל' י' מוסק על י' י' מן מומה. עוד יאמר להם מרקדו קף אומו לטון נוסל על הפטיטה הולמ:
 ומה מלמדו הרים גבנונים. למה מלמדו להם (מיריע) רכב אלהים וגו'. עוד זה מוסק על י'
 הרים גבנונים האטסיס להסמית אה סהר אשר יין אומד להסילי מינע עמו, קף כטנגלה רכב
 ומה אלהים לשמו, לפרוש עליו שכימו הוא הר אלהים רעמוס על אלפי שאלמס עמרים מלאכים
 האהב קף הוא ללמ יספון סס קודשמו קדושת מדיס. וי' היה עיוסו עמיי קודש, קף סס פליס
 עולמ, מלממל לשמו לא ערמה עינה צמקוס אהס גנד עמו מוסק עמוס למרוס: שבי'ת שבי.
 מחר. לזמיי פסדו של ר' משה סדרסן לז' הוא הסמרה. ודקדקת מתנוגת. מן סטילוניס למסע לנגילס:

מצודת דוד

הַרְצִדְוּן. כמו תרצו (י) אלפי. שרים וגדלים. כמו קטנים, למה תרצוין בהיכלו, הלא הוא חדר אשר חמד
 אלפי יהודה (מס' י' ס). שגאן. כן יקראו מלאכי מרום:
 ה' לשבת בו, ואף ישכון שם לצנח ולא ישאר
 ברכים: (יח) רכב אלהים. מוסב למעלה, לומר גם כעבור זה היו בטוחים כי סוף הודבר יהיה גאולה שלמה

מצודת דוד

כמה הוא: (י) צמה תרצדון. השמלו אהם הרים השכן שם: (יח) רכב. זה רכב עם חמד אלהים
 ובנונים. וזה השעם דבק עם אהם השכבוני כן לשכבוני, ושעם רבותים כמו (מכ' ו י) סככות
 שפרים (מס' י' ס). השעם לא השפל זה בשן כן אלישע, רבותי רבות: אלפי. שנים במסמס כמו אלף
 אהה זה שחמדו המלאכים לשבת בו, אף השכינה אלף. ואלף י' שגאן חזות יורד בנין קניין, ויש

שלי תהלים סח
הַרְצִדְוּן: מו פְּרִשׁ עֲשִׂי מְלָכִים בְּהַ תַּשְׁלַג
בְּצִלְמוֹ: מו הֵרֵא־אֱלֹהִים הֵרֵב־שֵׁן הַר גְּבֻנִים
 וְסַפְרֵיהֶם מִלֵּן אֲוִירָאָה
 סִינֵי: מו פִּד פִּשְׁמֵהּ

אֲוִירָאָה עַל יִשָּׂא בְּצִלוֹ שְׁרֵי אֲמָאָד מְלָקֶן וְאֲמַסְמֻלְקֵהָ עֲנֵן יִרְהִים הֵיךְ מִלְּאָה פִּצָּא יִשָּׂא
 מְסֻלָּא דְמוֹתָא: מו טוֹר מוֹרֵה אַתְרֵי יִי פִּלְחוֹ אֲבֵרֵה עֲלֵמָה קְדָם יִי אֲוִירָבֵר לְבִנְיָן פִּיחַ
 מְקֻדְשָׁא וְטוֹר סִינֵי לְמוֹדֵבִית אֲוִירָאָה טוֹר מִתְנָן טוֹר תְּבוֹר וְכִפְלֵי אֲחַפְסִילוֹ אֲחַעֲבֵד לְחֹדוֹן

רש"י

הספף. וירקקו הספף הוא הוסב אשר יונא מלך מדינה: מלכים. אלו מלמדי פמנים, כמו
 הסמלה ומלך. פוס וזכ מוז למד מלך, לא הוא שמלמד מ מלכים ימלכו (תמל' מ טו): (טו) דוד
 ירוק ולא הוא אהם ולכן קראו ירקקו, כמו ירקקו אלהים הר בשן. ויכן פירשה, סהר סיי סהר
 י' עס לטן אהמס שלמי לא לטן ולא אהם, ולכן סהר אלהים, וממון לטון ענני הירק: הר גבנונים.
 נמל ירקקו, אהמס: (טו) בפרש. לטון ופרשו אמ סהר המומס עממס: גבנונים. לטון הרים על סס
 שמלה (מס' כ' ט). סרכין אמ סהר שמלה גוטס, כמו ומני לך נב (ישקל' מ ס) כל לז' ענני

מצודת דוד

(טו) בפרש. או כאשר יפרש שרי לגרש העובדי. הרין. מן אה. כמו ומחזק הבאה (מס' ג י')
 כוכבים מארץ ישראל: בת. כהארץ ההיא תחלבו טו בפרש. מלשון הפרשה מפרד: תשע. מלשון שלג
 כשלג אהה הערה היושבה בגולה: (טו) דוד אלהים כצלמון. מלשון צלמות, ורעה לומר חושן: (טו) דוד בשן
 וגו'. הר סיני אשר ירד עליו אלהים הוא. לכס הר הוא מקום דשן ישמן. כמו שגאמר שפעו וגו' פרוח הובסן
 בשן, ורעה לומר. כמו שהו בשן הוא דשן ישמן (מס' ד ט): גבנונים. מלשון. גב ובהה והתניין באים
 ומקום מרעה, כן הוא לכס הר סיני, כי זכות החררה להקטין. כמו האמין אהך (מס' י' ס)

מצודת ציון

הרין. מן אה. כמו ומחזק הבאה (מס' ג י')
 טו בפרש. מלשון הפרשה מפרד: תשע. מלשון שלג
 כצלמון. מלשון צלמות, ורעה לומר חושן: (טו) דוד בשן
 הוא מקום דשן ישמן. כמו שגאמר שפעו וגו' פרוח הובסן
 (מס' ד ט): גבנונים. מלשון. גב ובהה והתניין באים
 להקטין. כמו האמין אהך (מס' י' ס)

אבן שורא

ישבו בה, ותשע. יראה הלבן כמו השלג הנמצא
 חמדי בצלמון, והוא הר ירוק הנמצא בעבור הירוק
 וסמך שבו, ארץ ישראל: (טו) דוד
 מורחה: למד, וסמך שבו, ארץ ישראל: (טו) דוד
 גבנונים. מנחת או גבן או דק (ישק' כ' ט) אולי

רד"ק

כי הבשן הוא מקום דשן ישמן ומקום מרעה: הרים
 גבנונים. הרים הגבוהים. נקרא ההר הגבוה כן, לפי
 שבוהותו יש לו גבוות כאמצעיתו וכו' מראה
 גבוהותו, הרים הגבוהים גם כן משוכחים לגבוהותם
 וזמיר יורד עם רבים שאמר בה ואמר גבנונים, ורעה
 לומר כל הר יורד שיש לו גבוות משוכה כן אהך
 ואחר לפי מה שרואה ואמר עוד זה הבשן לירק
 שבוך שהוא דשן ישמן, וכולם אינם משוכחים כמו
 הר הבית. לפיכך אמר:

מדרש חז"ל

בפרש, אל תקרי בצלמון אלא בצלמות. (נפרס' מו):
 טו דוד אלהים הר בשן וגו'. ששה שמות נקראו
 לו, הר אלהים, הר בשן, הר חמד, הר חרוב, הר סיני.
 הר גבוהן - הר שפסל כל הודים כריס: או גיבן ארדן. (נחמיה):

גבוא הדי טור מתנן: **הַרְצִדְוּן הַרִים גְּבֻנִים**
 וְאֵת אֱלֹהֵי לִבָּה אֲתוֹן
 מִזֶּן שׁוֹרֵי לִית רַעְוִי
 לְמִתָּן אֲוִירָאָה עַל שׁוֹרֵי לַעֲצָח:
יְהִי רֶכֶב אֱלֹהִים רַבְתָּם אֶלְפֵי שְׂנֵאָה
 יִתְנֶנְךָ מִבְּקִרְנָהּ הֵא
 שׁוֹר סִינֵי דְמִסְכִּיד רַבֵּי מִיָּמָה יִי לְאַשְׁרָאָה עַלֵי שְׂבֻמֵּיהּ לְחֹד פִּשְׁמֵי שְׂנֵאָה יִי לְשִׁיר
 לְעִלְקָה: **יִי אֲוִירָאָה דְאַלְהֵי תְרִין רַבָּן דְעַר דְלִיק תְּרִין אֶלְפִין דְאַנְגְלִיא מְדַבְרִין לְחֹדוֹן**

רש"י

גבוא קרי' גב' (י) צמה תרצדון הרים גבנונים. מלמד לטון ערפי. אל מנמס פירש מלמדו כמו
 ל' י' מוסק על י' י' מן מומה. עוד יאמר להם מרקדו קף אומו לטון נוסל על הפטיטה הולמ:
 ומה מלמדו הרים גבנונים. למה מלמדו להם (מיריע) רכב אלהים וגו'. עוד זה מוסק על י'
 הרים גבנונים האטסיס להסמית אה סהר אשר יין אומד להסילי מינע עמו, קף כטנגלה רכב
 ומה אלהים לשמו, לפרוש עליו שכימו הוא הר אלהים רעמוס על אלפי שאלמס עמרים מלאכים
 האהב קף הוא ללמ יספון סס קודשמו קדושת מדיס. וי' היה עיוסו עמיי קודש, קף סס פליס
 עולמ, מלממל לשמו לא ערמה עינה צמקוס אהס גנד עמו מוסק עמוס למרוס: שבי'ת שבי.
 מחר. לזמיי פסדו של ר' משה סדרסן לז' הוא הסמרה. ודקדקת מתנוגת. מן סטילוניס למסע לנגילס:

מצודת דוד

הַרְצִדְוּן. כמו תרצו (י) אלפי. שרים וגדלים. כמו קטנים, למה תרצוין בהיכלו, הלא הוא חדר אשר חמד
 אלפי יהודה (מס' י' ס). שגאן. כן יקראו מלאכי מרום:
 ה' לשבת בו, ואף ישכון שם לצנח ולא ישאר
 ברכים: (יח) רכב אלהים. מוסב למעלה, לומר גם כעבור זה היו בטוחים כי סוף הודבר יהיה גאולה שלמה

מצודת דוד

כמה הוא: (י) צמה תרצדון. השמלו אהם הרים השכן שם: (יח) רכב. זה רכב עם חמד אלהים
 ובנונים. וזה השעם דבק עם אהם השכבוני כן לשכבוני, ושעם רבותים כמו (מכ' ו י) סככות
 שפרים (מס' י' ס). השעם לא השפל זה בשן כן אלישע, רבותי רבות: אלפי. שנים במסמס כמו אלף
 אהה זה שחמדו המלאכים לשבת בו, אף השכינה אלף. ואלף י' שגאן חזות יורד בנין קניין, ויש

רד"ק

כי הבשן הוא מקום דשן ישמן ומקום מרעה: הרים
 גבנונים. הרים הגבוהים. נקרא ההר הגבוה כן, לפי
 שבוהותו יש לו גבוות כאמצעיתו וכו' מראה
 גבוהותו, הרים הגבוהים גם כן משוכחים לגבוהותם
 וזמיר יורד עם רבים שאמר בה ואמר גבנונים, ורעה
 לומר כל הר יורד שיש לו גבוות משוכה כן אהך
 ואחר לפי מה שרואה ואמר עוד זה הבשן לירק
 שבוך שהוא דשן ישמן, וכולם אינם משוכחים כמו
 הר הבית. לפיכך אמר:

מדרש חז"ל

בפרש, אל תקרי בצלמון אלא בצלמות. (נפרס' מו):
 טו דוד אלהים הר בשן וגו'. ששה שמות נקראו
 לו, הר אלהים, הר בשן, הר חמד, הר חרוב, הר סיני.
 הר גבוהן - הר שפסל כל הודים כריס: או גיבן ארדן. (נחמיה):

שבעת הימים זה"א הידיעה, משום דקאי אז' ימי
 בראשית לפי שהם חזוקים זה בזה פסח ושבת, ושבת
 בראשית הוא החלת הצריחה ונגמרה בפסח ע"י יוסי
 וליאת מזרים, ולהכי כתיב (כ"ג ע"ו) וכפרתם לכם
 ממחרת השבת דהוא פסח, וליין להרמז"ן כנ"ל,
 וצויה חת"ם שח"א להעיד על מה שלא ראיתי ולא
 שמעתי אבל צויהת מזרים שפיר ראינו ושמענו
 ועיי"ש, והשתא י"ל דמשו"ה סמכה תורה שבת
 לפסח וליאת מזרים, לומר מעתה תשמור השבת
 בשלימות שחובל להעיד על השבת, כדכתיב צפ' כי
 תשא (שמות ל"א י"ג) לדעת כי אני ה' מקדשכם,
 ופירש"י לדעת האומות זה כי אני ה' מקדישכם, הרי
 לר"ך להיות בעין הודעה ועדות.

ומעתה י"ל דהיינו נמי דרמז לן קרא הכא
 וכפרתם וגו' שבע שבתות תמימות
 תהיינה, כלומר שבע שבויות שבהם שבע שבתות,
 ונקט קרא לשון שבתות משום הסיוס תמימות
 תהיינה, ר"ל השבתות תהיינה בשלימות שמירתן
 ע"י הפסח שהזכר למעלה, שהרי עד כאן לא היו
 בשלימות שהיינה כעדות ממש אבל מכאן ואילך הן
 שלימות שיכול לקיימן בתורת עדות.

אבר איחא בספרים חד טעם על הא דשוגגין
 לריכין כפרה, משום דזה סימן שפגם
 במחשבה במזיד וע"כ צא לו הלאה הזאת של מעשה
 בשוגג נע"ן בישמח משה פ' תשא קל"ד ע"ג ד"ה לך
 רד, והנה המחשבה נקרא רצון שזכו רצון הלז,
 וכתיב וכניף את העומר לפני ה' לרצונכ"ם, ומשמע
 דמועיל הגפת העומר לתקן המחשבה, וא"כ ה"ה
 ספירה לדין אם נעשה כהוגן מהני לתקון המחשבה
 וממילא ניזול גם מהשוגג.

ודשתא יתפרש אימתי הם "תמימות", פירוש כז'
 נקיים שצריכים להיות עהורים בשלימות
 אפילו מראי' שלא בהרגשה, וכ"כ לר"ך לתקן אפילו
 משוגג, בזמן שעושין רצונו של מקום, שמחוקים גם
 המחשבה לעושה, וע"י תיקון המחשבה שנקרא רצון
 גורמים רצון עליון ועי"ז ניזולים גם מן השוגג וכ"ל
 תמימות.

תמימות תהיינה. יש לפרש, דצפ' ראה (ע"ז ע')

כתיב שבע שבויות חספר לך מהחל
 חרמש בקמה תחל לספור שבעה שבויות, וקשה דהוא
 כפל לשון, ועיין באור"ח הקדוש, ובערוגת הכושם
 בפרשתן פירש דידוע דבימי הספירה לר"ך לתקן כל
 המדות כדי להעביר לקבל אור קבלת התורה, וכבר
 פירש האור"ח הקדוש בפרשתן (כ"ג ע"ו) ושאר
 ספרים, דלשון ספירה יש לפרש לשון צהירות, מלשון
 כמעשה לבנת הספיר, שצריך לזכך ולעבד הלז מכל
 מדות מגוונות, וזה כוונת הקרא, דיש לשאל מאיזה
 מדה רעה יתחיל התיקון, ומפרש הקרא מהחל חרמש
 בקמה, ודרשו ז"ל אל תקרא בקמה אלא בקומה,
 וככוונה על מדה הגאות ששם אדם אינו ניזול ממנו,
 ובסוטה (כ' ע"א) איחא אמר ר"נ בר יחזק לא
 מינה ולא מקצתה מי זוער דכתיב צי' (משלי ע"ז ה')
 חועבת ה' כל גבה לב, וידועים דברי רבי ר' בעשיל
 לפרש כל המחגאה מציח חימה לעולם, דבסוטה (שס)
 פליגי אי לר"ך שיכי' לו קצת גאות או לא, ותלוי

שבע שבתות תמימות תהיינה. במדרש [הכ"ל]
 אימתי הם תמימות בזמן שישראל עושין רצונו
 של מקום. נראה לפרש בעז"ה, דהנה ידוע מכפ"ק
 [עין צבני יששכר יוסן מאמר י"ג אות י"א צ"ס
 הקדושה לוי] דספירת ז' שבויות הוא כמו ספירת ז'
 נקיים שבאשה, דכ"נ הוי הכנת עברה לקבלת
 התורה, וע"כ כחצו בספרי מוכר דכתיב מ"ע יום
 לריכוס ליזהר מכל פגם וחלודה, שהרי קיי"ל צו"ד
 (כי' קל"ז ס"י) דאפילו עפת דם כחדל סותרת צ'
 נקיים וה"נ כן, וע"כ מתפללין אחר ספירת העומר
 לעהרינו מכל סיג ופגם, שלא יסתרו ח"ו הנקיים,
 והנה שיטת החות דעת דאפילו ראי' צלי הרגשה דלא
 הוי בכלל ראי' מן התורה ג"כ כותרת ה' נקיים,
 וכתיב מורי ורבי ז"ל צשפתי מהר"ש (פ' טו
 לספ"ע) דהרמז דאפילו העף בשוגג דהוה כראי' צלי

מרפא

אמור

לנפש

תנש

צפירוש חוטבת ה' "כל" גבה לב, והמתגאה ע"כ מפרש חוטבת ה' "כל" גבה לב היינו כולו ולא משהו, וא"כ לפי דעתו גם ולא יעיר כל חמתו מתפרש טלו אצל מקלח חימה מחטורה, וכבר כתב כישמה משה דגאות מאוי בכל אדם, וע"כ מזה ז' רריך תיקון תחלה.

ואירא במגילה (כ"ע ע"ה) האי מאן דיכיר בעל מוס הוא, ויליף לה מקרא (תהלים ס"ח י"ז) למה תראדון הרים גבוהים, ורש"י בע"ז (ו' ע"ה ד"ה תמים) מפרש גח איש לדיק "תמים" עניו ושפל רוח, והיינו על פי ש"ס ה"ל, ואיחא במנחות (נ"ז ע"ג) וצבורות (ל"ג ע"ג) וצשמ"ק שם כל מוס לא יחי' זו צפרשתן (כ"ז כ"ה), ודרשינן לא יחי' צפת"ה (תחת הכ"ה), וי"ל ה"ג תמימות עלי מוס תהיינה (צפת"ה תחת הכ"ה), היינו דימי הספירה לריכין לכוות תמימות עלי מוס הגאות.

שבע שצחות תמימות. ובמדרש אימתי הן תמימות כשישראל עושין רעיו של מקום כנ"ל. ונראה לע"ד לזכר, לפמ"ש הבני יששכר ניסן (מאמר י"ב אות א') בשם מהרש"י ז"ל דבימי הספירה עוז לתקן עון הצריח, דקרי צימטריה עמר, ופירש בזה שם המדרש ויק"ר (פכ"ח ו') דצכות מלאת העומר זכה לצרכים לירש את ארץ כנען הכ"ד (צראשית י"ז ח') ואתה את "צריחי תשומר" עיי"ש, וצבצודת ישראל כתב דמילוי חיצת עמר עי"ן מ"ס רי"ש צימטריה קדוש, ואת זה לעומת זה דכל מקום שאתה מולא גזר ערוך אתה מולא קדושה כמ"ש רש"י (ריש קדושים), ועיין בסידור יע"ן עמר צימ' קי"ה, שהכב חקי' פניו אליה עיי"ש, וי"ל דידוע דעיכוז קבלת התפלה ה"ו זא ע"י העא זה, ואם ע"י עומר מתקן העא קרי ממילא מתקבל תפלתו כתפלת חקי' שהכב פניו אל הקי"ה, וידוע מספרי קודש דהא דכתיב (ש"ב כ"ג ג') מושל באדם לדיק מושל יראת חלקים, עיין ברש"י רבותיו פירשוכו (מו"ק ע"ז ע"ג) מי מושל בי "לדיק" שאני גזר גזרה והוא מצעלה, הסוגה על לדיק שומר הצריח, או מתקן הפגם בתיקון גמור

צורשו, ונמצא לדיק כזה "עושה" רעון עליון כי מהפסו לטובה כצרכו, חכו אימתי הן תמימות, פירוש שמקיים המלצה צתמימות ושלמות, "כשעושה רעיו" של מקום, פירוש שמתקן פגם הצריח עד שצכו לגרום ולעשות רעון עליון שיחי' כרעון הצדיק.

ופשמותא דקרא יש לפרש, לפי דברי הזוכר (פ' יתרו) כל צרכאן דלעילא ותחת צימא שציעאה תליון, וא"כ משלימות ותמימות השצת היא שחשפיע לכל ימי החול השפעות טובות, וידוע דהעא ופגם הצריח קודש מקלקל סדרי השפע או כל עיקר השפע דלעילא, או עכ"פ פנימיות השפע שגורם שהממון יטה לבו מדרך הטוב ח"ו, והנה בקרא יש לדקדק דכתיב שצע שצחות ולא כתיב שצע שצעות, כדכתיב צפ' ראה (ט"ז ט') שצעה שצעות תספר לך, וע"כ יש לפרש דכ"ק שצע השצחות, שצחון אלו הו' שצעות, תמימות "תהיינה", ויש לפרש תהיינה, (הכ"ה צפת"ה) תחי' אותן להיות תמימות, כעין שדרשו מנחות (נ"ז ע"ג) עכ"כ (ויקרא כ"ז כ"ה) כל מוס לא יחי' זו, לא יחי' (הכ"ה צפת"ה) זו מוס, והכוונה דתספור הספירה צאופן שמתקן בזה הקלקולים שמונעים השפע עד שיכיו השצחות תמימות כנ"ל ויכולו להשפיע לכל ימי השצוב.

או יאמר ע"ד ה"ל, לענין שצת דכוח יומא דאורייתא, וכמו שאמרו בשצת הכל מודים דצצצת יתנה תורה (שצת פ"ו ע"ג) ומוכן יותר להשיג השגת צחורה כל חד לפוס דרגא דיליה, אך פגמי העונות מעכצין כה ההשגה, ולכן אמר קרא "וספרתם" לכם, מלשון כמעשה לצנת "הספיר" כמ"ש צספה"ק, היינו למרק העונות וללחא הנשמה, ואז שצע השצחות תמימות תהיינה, להשפיע שפע חכמה.

עוד נ"ל לרמז בזה, על פי דברי המדרש צפרשתן אל תחי מלאת העומר קלה צעיניך שהרי צכות העומר יתן הארץ לאצרכם אצינו הכ"ד ונחתי לך וגו' ארץ וגו' וצנחאי ואתה את צריחי תשומר, וזהו

מושה קבל פרק אבות

ומסרה ליהושע. של מה שקבל משר ליהושע. אבל במשה לא וכלומר שמהסרה לו כי לא נמסר לו כל האורה. שהרי שטר החמשים לא נמסר לו כמאמרם ו' [ר"ה דף כ"א ע"ג] על ותסרהו מעצ מאלהים ולפיך אמר שהיה ראוי לו לקבל קבל מסיני.

כך פירש המפרשים: תביאים מסרהו לאנשי כנסת הגדולה. תמר שהמ"פ שלא כל הנכסים היו נביאים נמסרה להם האורה כולם כמו שנתמסרה להם אצל משה ואיך שנתמסרו הדורות לא נמסרה כולם. אבל קבל כל אחד כפי כחו. ומ"מ הסורה שבידו קבלה היא אלו

איש מפי איש עד מה רבית ע"ה מסיני: בגמ' הגדולה. כתב הר"ב שנקראו קן לפי שהחזירו עטרה לחנה ו' ב'א ירמיה ודמיל ולא אמרו גבור וטורא. ירמיה אמר האל הגדול הגבור ה' לבאות שמו [סימן ע"ג] ולא אמר הטרא. דמיל אמר הגדול והטרא [סימן ט'] ולא אמר הגבור: הם אזרין ג' דברים. פירש הר"ב שיש בהם קיום הטורא. ובמשה ג' פ"ב מפרש ג"כ מרגל צפויים כמו שפרש הוא היה אומר לקמן במשנה ב': והעמידו תלמידים. אמרו לכן עמידה לפי [מגילה כ"א ע"ג] שמימות משה עד ימות רבן גמליאל היו למדין בעמידה [כדפרש הר"ב בסוף סוכה] והרב יושב על הכסא. במדרש שמואל בשם רבי יוסף ו' נחמיהא. ועם שאר נטן כפי הלשון. מ"מ אין זה תכלית המעשה שיעמוד או שיבט ולא זה אמר והעמידו ה"ל ולמדו שזה תכלית הכונה. לכך ל"ל שהוא אומר והעמידו תלמידים להפמידם על רגליהם כל ימותם. כלומר להעמידם על רגליהם בהנהגת אמתה של האורה. שזה עמידה וקיום כי שקל אין לו רגלים וכדרך שאמר המורה (הג"ה ע"ג) כמעט נמוך רגלי. ומפי שר"ל הרבה לפיך הור"ך להאיר על ההעמדה שאמ"פ שישי הרבה. שטעם כל זה יהיה הלמוד בראש שישי עומדים קיימים על האמת. כי צלח זה אין זה העמיד תלמידים אצל הכהן שהיה שוכניו בתרומת האולת. יולא לנו מכלל הדברים הללו שאין אלו מקיימים המורה. אלא כשאלמדן האמת עומד וכו'. פירש הר"ב לא נברא העולם אלא וכו' ובמשנה שכתב פרקין כבוד במדרש שמואל שיש ספרים נמלא דברים העולם נברא: על האורה. פירש הר"ב שהלמלא לא קבלו ישראל את האורה לא נבראו שמים וארץ. שאלמר אם לא בריש וגו' (ב' דברים ד' דף כ"ג וכו' ופירש הר"ב שיש ספרים נמלא דברים הללו)

לוקנים. שהאריכו ימים אחרי יחוסם ולאחר הוקים לוקים אחרים עד שהגיעו להחלפת של נביאים. שכן עלי הכהן ושמואל כרמתי: לאנשי כנסת הגדולה. ק"ך וקנים היו ארובל שריה רעליה מדרי כלן שהיו צימי עזרא כשעלו מן הגולה ציבת שני. ומכללל מני זכריה ומלאכי

וממיה נן חכלים ומצריהם. ונקראו כנסת הגדולה. לפי שהחזירו העטרה ליהושע [יומא ס"ט ע"ג]. במשה אמר (דברים י') האל הגדול הגבור והטורא. ב'א ירמיה ודמיל. ולא אמרו גבור וטרא. והם החזירו כנסתה לפי שאלמרו הן קן גבורותיו הן קן טראותיו. שאלמלא קן היאך אומה כזו יכולה

להתקיים צפני כמה חומות: הם אמרו שלשה דברים. הרבה דברים אמרו. אלא שלשה דברים הללו אמרו (ב' ק"ן) שיש בהם קיום האורה: הוון מהוגים בדין. שאלו ב'א דין לפיך פעם ופתיים ושלם. לא תאמר דין זה כבר בא לפני ופתיים ושלשתי נו. אלא הם ממונים. כלומר ממתינים קודם שהפסקו דין: והעמידו תלמידים הרבה. לאפוקי מרבין גמליאל דאמר [גיטות כ"א ע"ג] כל תלמיד שהין הוון כברו אל יכנס לבית המדרש קמ"ל שאלמדיו טורה לכל אדם וא"ל לבדוק אחיו. וכלבד שלא יהיה ידוע מעיניו שמתכוון מקלקלים והלא שומעניה. א"כ אשמועין [יבמות ס"ג ע"ג] שאלו העמיד תלמידים בזהריות יעמיד תלמידים בזהריות דכתיב (קבלת י"ח) בדרך ארע ודבר ולעבר אל חנה ידך: ועשו סוג לתורה. (ג' דף כ"ג) ויגע באבסר טורה גנון שזכות לעריות וטבות לשבת דכתיב (יקרא י"ח) ושחרתם את משמרתם. פשו מהמרה למשמרת: ב' משירי. משירי שלאחר שמתו כוון נשפיריהם הקבלה ציו. ואלו היה כהן גדול אחר עזרא: הוא היה אומר. כלומר כך היה מרגל צפויים חמדי וכן כל ר' פלוני אומר. הוא היה אומר שבמסכתא זו. פירושן היה רגיל לומר כן חמדי: העולם עומד. לא נברא העולם אלא בשביל ג' דברים הללו: על התורה. שאלמלא לא קבלו ישראל את

אח האורה לא בריש יומם ול ועל העבודה [כ"א ע"ג] אלא הקרבנות שהן ציון [כ"א ע"ג] של הרי העולם ועל גמילות ד פ"ט עולם חסד הוא לשמח חמו

מעמדותיו. ו' דף כ"א ע"ג אפסר לומר ש לכהולה בשבוי העבודה גדולה והתם הכי אלו שמי. וקצו אמר לו קחה וכריחו. וא"כ נכרא. ועוד ג מעלה אי על לחקם הנקרא [ועיין בפרק אלא מהכנה שהעבודה של שאלו יעבוד לה להזריע ששוי ה' [כ"א ע"ג] ה' לחס מקפח של העובד ו' דמימו הכי וכו'. וע"פ מה נהפין. וא"כ ולא אמר אל ה כלומר דודי לריבוי מהר"ר שממאמרו אל גמור. אבל לו כעבדים וכו' אין בנות לומר נחמסם מחד: שבר הוא קור אל תהיו וכו'. על אחת כמה ה שזכר בדברי ה ד' שכתבו דמת דכל הכי מילי ד ד"ס חמ"ג ד"ס חס חמ"ג

יבין תפארת ישראל יבין ישרות יזכה אדם לתורה (ג) הן האופנים שאר יחוסם (ד) צעלי השובט האחרון מסר לשמואל רלם הנביאים. שטעם בלתי משט פסקה הנבואה משראל, כמ"ס דבר ה' יקר כימים בהם [שמואל ג]. וכל שמואל ולימוד אין להנהיג בהשירות סמחה ובקושה סתורה כדי להגיע לנבואה. וכן הן בני הנביאים. וכן נמסר הלימודים הללו מנביא לנביא, עד חגי זכריה ומלאכי שהיו סוף הנביאים והתחלת אנשי כה"כ: (ה) הן ק"כ בחולי סוד, וביניהן כמה נביאים [מגילה י"ח ע"ג], שעלו מכגולה עם עזרא, שראו שהנבואה פוסקת ואין גודל גור ועומד בפרן, לכן הקטן הקטן הרבה וסינינים הרבה לשמירת התורה: (ו) האורה: (ז) כל מה וכת מכיל האורה מוכר א' כגלות לדורה. י"ה ו' ש' שראש ששששכו ג' אלפים הלכות צימי אצל משה [מנחות ס"ז ע"ג], האור לשופטים, ס"ו מ' מ' ס' ב' ד' ו'. דבאשרים שיקרא דאורייתא לחמרה. אצל בדיני ממונות כל חמרה לנה קולא לזה, לכן תרישבו יפה שאל לא קן קבלתם. והזקנים שראו ששקפה הנבואה, הסירו

העולם (א) וינין מה שכתוב במ"ד במשנה ו': את העולם עומד וכו'. פירש הר"ב לא נברא העולם אלא וכו' ובמשנה שכתב פרקין כבוד במדרש שמואל שיש ספרים נמלא דברים העולם נברא: על האורה. פירש הר"ב שהלמלא לא קבלו ישראל את האורה לא נבראו שמים וארץ. שאלמר אם לא בריש וגו' (ב' דברים ד' דף כ"ג וכו' ופירש הר"ב שיש ספרים נמלא דברים הללו)

לכע מיד תלמידים הרבה, אולי חמלא מעין הנבואה הקדוש שנאמר. והנביאים כשראו שיראל יפסדו למקומות שאין תורה, האירו לעשות סיג לתורה, כרוב דבקעה מלא וגדל זה גור [מגילת ק"י ע"ג]. וכן אמרו קדם עמך כשיתר לך [ישות ד"כ ע"ג]. עיני' רכל המסנה הוא הוכחה גם לכל אדם פשוט. שידיה ממון דין קודם שיחליט שום עניין הן בשידן על אדם לומר עליו שהוא צדיק או רשע או שיחליט בעסקיו לומר שהוא קן ולא יחוס שכל גם משייב לסודין גם הארשים לכתב בודרי דק, דדבריו יועיל טפי מכל דברי סופרים, וכייתו דקאמר והעמידו תלמידים הרבה, וכ"כ שכל זה חייב קן לבניו, וכמ"ד ושנאנס, גם מהייב כ"ל לעשות סוג לעלמו לבניו לבוא למקום שבקל יבוא עם יודי הטא, נמלא כל אדם הוא דין, ומלמד ונותן חוק: (ח) מהשאלים מהן לבסוף. ולכן בלאתו מסר לבני חזרו ג' משפחות וזב לכל אלירות הללמות: (ט) ר"ל המהר צ' אלט עולמו עומד, שיש קיום לחי פו"ה ועו"ב

ישרות יזכה אדם לתורה (ג) הן האופנים שאר יחוסם (ד) צעלי השובט האחרון מסר לשמואל רלם הנביאים. שטעם בלתי משט פסקה הנבואה משראל, כמ"ס דבר ה' יקר כימים בהם [שמואל ג]. וכל שמואל ולימוד אין להנהיג בהשירות סמחה ובקושה סתורה כדי להגיע לנבואה. וכן הן בני הנביאים. וכן נמסר הלימודים הללו מנביא לנביא, עד חגי זכריה ומלאכי שהיו סוף הנביאים והתחלת אנשי כה"כ: (ה) הן ק"כ בחולי סוד, וביניהן כמה נביאים [מגילה י"ח ע"ג], שעלו מכגולה עם עזרא, שראו שהנבואה פוסקת ואין גודל גור ועומד בפרן, לכן הקטן הקטן הרבה וסינינים הרבה לשמירת התורה: (ו) האורה: (ז) כל מה וכת מכיל האורה מוכר א' כגלות לדורה. י"ה ו' ש' שראש ששששכו ג' אלפים הלכות צימי אצל משה [מנחות ס"ז ע"ג], האור לשופטים, ס"ו מ' מ' ס' ב' ד' ו'. דבאשרים שיקרא דאורייתא לחמרה. אצל בדיני ממונות כל חמרה לנה קולא לזה, לכן תרישבו יפה שאל לא קן קבלתם. והזקנים שראו ששקפה הנבואה, הסירו

שלו: ה' דתכלית דברים (א) ב' ב' ש' מ' י' ו' אף שאל יבין לא

חוספה עקביא בן מהללאל פרק ג אבות זמ טוב צא ציונים

עליהם. ד"ח: ב בשלומה של מלכות. אח המלך עם שריו ויועציו המנהיגים מלכותו ועושים משפט בחרן ולפיכך לא אחר בשלום המלך. כך פירשו המפרשים: הרי זה מוכח לנים. דאין לינוט גדולה ממי שאומרים לו מהו הוציט סעף אחת. וכל כחמה יתם עקר. והוא כעל. הוא דחא מסתלק מן האצוים ומבזה אותם. ק הכעל מדברי תורה אחר שזדע העקר הגדול הוא חוטי' אס לך. וכן אמר החכם חיי להם לבדוים מעלבוים של חוסר. הרי קרס המכעל מדברי תורה שלב. כך פי' במד"ט ר"ע מברמנורה

ב בשלומה של מלכות. ופיעו של חותם השולם: חיים בלעו. דכתיב (חבקק א') וסעסס ארס דכני סיס. [פי' ד' פ"ג] מה דגיס כגיס כל הגדול מחזירו כולג אה הכירו. אף בני ארס. אלמלא מוראס של מלכות כל הגדול מחזרו כולג אה חזירו: יראיה' איש אל רעהו. הרי כלן שנים שיושבין ויש ביניהם דברי תורה שנינה ביניהם: שנאמר (מלאכי ג') אז נברו יראי ה' וירשבו רעהו ויקשב ה' וישמעו) ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי ה' ולירשבו שמו. אין לו אלא שנים. כנין שאפילו אוד שיושב ועוסק בתורה. שהקדוש ברוך הוא קובע לו שכרם שנאמר (ירמיה ג') ישב כמותכ לניס אחר לן זו תורה ה': שנינה נייהס. סך הלנינס כי סס הכס שאינס רואים פי' שנינה [כדאמר בסופה ס"פ אלו חלמין [דף מ"ג] חמנס אלו כן להסך כי הלנינס אפי' כמותס השכינה מתרחקת מוס. כ"ס כחיסס. ואלו אפי' כחיסס שכינה שריה כחיסס. כ"ס כחיסס מ"ס: ועוסק כחורה. שהיחד איש רגיל להוליא ד"ח מפיו ולפיכך לא שיד לומר אלס ועוסק כדברי תורה כמו שאח אלל שניס סהס מדברים אה עם זה: שהקדוש ב"ה קובע לו סכר. שאלמר ישב כדד וידוס כי כעל עליו. פירס אר"ג כאלו כחיסס כל התורה כולה היתה כפצורו כלכד וכן פי' הרמב"ם. אכל נרסכו כרססס סקכוס כמ"ט כ"ס הרמ"ס וכ"כ כדךך חייס ד"ס גורסס מנין שאפי' אחד שיוכב שמועל עליו הכתוב כאלו קיים אה חחורה כולה

הרבה ועשה לא אמרן ששין ול הוא אומר. הנשלטון רק נדרה יד: לעתיד הבא: יד לבאמר: ג"מ לקבל פרס ימר דאפי' מן: מד"ס:

ק פולס הכסיון, כך הרבה מלך דקאמר שמתן ג"כ הוא שמתן, וליכאך כחיס:

מגורה

ה סכנת דע אנה סכונה מיס וכעסכרית סה מפני כהיל סיהיל חון למני משפה סכונה מסתכל שעריר סה וסולסס. לול סמתון. והמסכתל סשטון - שורס סכל כעכירה: כ"כ המלכיים

ס כל אה. דרך חייס. וול אחר סייה סחלת דין קאמר. כי מי כבא יסרלל ליתן דין פליס

ככנס, מכיר כווייק מיוכר שויס כל ארס, מתן והך כולס יסנאו חולניס יס הנוניס יס אה כעלך רמה וסולסס, ולל סכויס ייס עם גדולס

יבין תפארת ישראל יבין

ג"כ מוראס של מלכות. ולכסי קאמר, אהילו חייס, דהיינו גדול ונכבד [כמו חייס כה"ג, וד"ל לחיון]: (ס) חייס לו סכו: (י) רסח רחמיו לבלעו כעודו חיי מרגיס ככב הגלועיה ולל יחוס: (יא) חיינו שלם כלי הרגסס עטס הלנינס, ולל חס סעוסה סכוסס: חולס לרעסו כעסר כהיל מועס. חולס רק סיהלס סיענשו סהלס עכור סה, היל סענשו מלרעס לך. ולכן לא די סתפלל סלל יכס מורה כמלכות, וסיהל איתסס מוטלה על הכרויס, רק סהפלל ג"כ סיסיס עולס וססקק למנהיג ככריליס נוסל, וככירה, ועס סמנו וכריל, כד סיסיס לו מוחס ופנלי להכניס על כופס סכלל סמיד: (יב) כמותס וסלס, סלון להס מריסס מלכר כענייני התורה: (יג) ר"ל עינין מענייני התורה [אנגלונ: פסחיס] כל"א, כמו ועל דבר אחר לא דקמו [דכריס כ"ג סי' ס] דלפילו כלין לומדים (ידי: יד) סלון עינין לרשות פני סכיסס [כסוסס דמ"ג א'] מדחוסכיס כליסס מפכודס ה' כלי סכרה סהסססוקית אחר, ה"ל ככוסל ומתלוליס עליס. [וד"ה א'] שיועג ועוסק כענייני סיפויי סכססות וכדוסס, ה"ל מ"סס כלן. רק נקס ג', מדכססס אינס מלייס, וסכרו ול' דחייס שומר לקיות ככסל לאור סגל סכאמר קורל פסו סמסו [כ"ח גריס ס"ג]: (סו) מדלל קאמר ולל לך, ש"מ דלפילו כחמס לל לך, אלל סיסיכוס חומה לן, דהיינו סמסר מדכריס אחריס סל"ג: (סו) ר"ל יס סכנה פרכיס סקכ"ס עלין. דהקכ"ס מליר עויססס ספי: (ח) דכריסל קרלל חמל דברי מכריסי סהסנסי, שאומרים סול סכור אחרים. וסססמל סחעסכין ככסכסס סמססס סהיל סהיל כשעוס פטוים, סלון להס עסק אחר. ומסייס הככוס, לו, ר"ל כשעוס ספטוים סמכריס אלה להכניס סהסנסי, ככרי ירלי ה' זר ויקשב ה', ר"ל אחרים סקכ"ס סלון להס ומקכ"ס כל דכריס, ולכן מקכ"ססס מלכר או דכרי ככ"ל [כענין סיחי ה' לנדד חמל, סהיל עיקר גדול כחורה] [כריס ח"ח]. ולכן וסעס ה' רלנס ויפיק סללס [כמו נקס ה' סומס, כד"ל סטרסערטן כליס], ויככס יג': (ח) ר"ל אף ללסן סלפילו כסלון עוסקס כעכודו ית', מרסריס סמיד סמנו הויס, שערס סכנה ככלל האומיס: (יח) חוסק ל סכר [מ"ס כ"ג כ], שסכסס סכיה עסו. אף דען הרלוי סיה

פרשת קדושים - ספירה עין בת רפר

רפר **בת** **קדושים - ספירה** **עין**

וזוהו שרמזו חכמינו ז"ל (תקל"ט ע"ג) קדושים בפירוש הכתוב (תקל"ט ע"ג) קדושים תהיו, יכול כמזני ת"ל כי קדוש אני קדושותי למעלה מקדושתכם. פירוש כשהיה קדושים בהודכות המדות תדעו שאין כמוני, רצה לומר שלא תבטחו במעשיכם, ושיש קדושה למעלה בבחינת מקף ועדיין לא הגעתם אליה, ותצפו תמיד אליה.

פרשת קדושים - דרוש לימי הספירה

7 וידבר ה' וני ואמרת אליהם קדושים תהיו וגו' הנה אמרו חז"ל (תנ"ח ע"ג) הסתכל בשלשה דברים וכו' דע מאין באת וכו', הנה כל זה מרמז על ימים שבין פסח לעצרת, שהולכים ממדרגה למדרגה עד קבלת התורה, היינו שבשעת יציאת מצרים הייתה התחלת התגלות הדעת, כמאמר חז"ל (נ"ט ע"ג) אני הוא שהבחנתי בין טיפה של בכור לטיפה שאינה של בכור, ד"ל שאו הייתה התגלות הדעת שביינו בני אדם שהשם יתברך הוא הבוחן כליות ומשגיח המיד על מעשה בני אדם ומחשבותם ומשל בכל, ועל ידי זה יירא ויפחד ויבוש ממנו ית', ויטהר מחשבותיו ומדותיו לעבודת הבורא ברוך הוא, כן ישתדל כל ימי הספירה עד שיגיע למדרגה גדולה שהוא בחיי שפלות והכנעה שהוא בקבלת התורה, שהתורה נמשלה למים (משנ"ג) מה מים יורדים ממקום גבוה למקום נמוך וכו', ר"ל שאין התורה שורה אלא על מי שיש בו שפלות ונמוכות רוח.

וזוהו שאמר הכתוב (תקל"ט ע"ג) איש אמו ואביו תיראו ואת שבחתי תשמתי. פירוש אמו ואביו שרמזו לבחי' אהבה ויראה, היינו כשיהיה לכם בחי' אהבה ויראה בשלמות, תשמרו את שבחתי, כי שבתות, היינו שתצפו להגיע לבחינת שבת עילאה נייחא עילאה בחינת שער העין בחינת מקף כני"ל, יהי רצון שנוכה לזה אמן כן יהי רצון.

רפר **בת** **קדושים - ספירה** **עין**

וזוהו שרמזו חכמינו ז"ל (תקל"ט ע"ג) קדושים בפירוש הכתוב (תקל"ט ע"ג) קדושים תהיו, יכול כמזני ת"ל כי קדוש אני קדושותי למעלה מקדושתכם. פירוש כשהיה קדושים בהודכות המדות תדעו שאין כמוני, רצה לומר שלא תבטחו במעשיכם, ושיש קדושה למעלה בבחינת מקף ועדיין לא הגעתם אליה, ותצפו תמיד אליה.

פרשת קדושים - דרוש לימי הספירה

7 וידבר ה' וני ואמרת אליהם קדושים תהיו וגו' הנה אמרו חז"ל (תנ"ח ע"ג) הסתכל בשלשה דברים וכו' דע מאין באת וכו', הנה כל זה מרמז על ימים שבין פסח לעצרת, שהולכים ממדרגה למדרגה עד קבלת התורה, היינו שבשעת יציאת מצרים הייתה התחלת התגלות הדעת, כמאמר חז"ל (נ"ט ע"ג) אני הוא שהבחנתי בין טיפה של בכור לטיפה שאינה של בכור, ד"ל שאו הייתה התגלות הדעת שביינו בני אדם שהשם יתברך הוא הבוחן כליות ומשגיח המיד על מעשה בני אדם ומחשבותם ומשל בכל, ועל ידי זה יירא ויפחד ויבוש ממנו ית', ויטהר מחשבותיו ומדותיו לעבודת הבורא ברוך הוא, כן ישתדל כל ימי הספירה עד שיגיע למדרגה גדולה שהוא בחיי שפלות והכנעה שהוא בקבלת התורה, שהתורה נמשלה למים (משנ"ג) מה מים יורדים ממקום גבוה למקום נמוך וכו', ר"ל שאין התורה שורה אלא על מי שיש בו שפלות ונמוכות רוח.

וזוהו שאמר הכתוב (תקל"ט ע"ג) איש אמו ואביו תיראו ואת שבחתי תשמתי. פירוש אמו ואביו שרמזו לבחי' אהבה ויראה, היינו כשיהיה לכם בחי' אהבה ויראה בשלמות, תשמרו את שבחתי, כי שבתות, היינו שתצפו להגיע לבחינת שבת עילאה נייחא עילאה בחינת שער העין בחינת מקף כני"ל, יהי רצון שנוכה לזה אמן כן יהי רצון.

רפר **בת** **קדושים - ספירה** **עין**

וזוהו שאמר הכתוב (תקל"ט ע"ג) איש אמו ואביו תיראו ואת שבחתי תשמתי. פירוש אמו ואביו שרמזו לבחי' אהבה ויראה, היינו כשיהיה לכם בחי' אהבה ויראה בשלמות, תשמרו את שבחתי, כי שבתות, היינו שתצפו להגיע לבחינת שבת עילאה נייחא עילאה בחינת שער העין בחינת מקף כני"ל, יהי רצון שנוכה לזה אמן כן יהי רצון.

פרשת קדושים - דרוש לימי הספירה

7 וידבר ה' וני ואמרת אליהם קדושים תהיו וגו' הנה אמרו חז"ל (תנ"ח ע"ג) הסתכל בשלשה דברים וכו' דע מאין באת וכו', הנה כל זה מרמז על ימים שבין פסח לעצרת, שהולכים ממדרגה למדרגה עד קבלת התורה, היינו שבשעת יציאת מצרים הייתה התחלת התגלות הדעת, כמאמר חז"ל (נ"ט ע"ג) אני הוא שהבחנתי בין טיפה של בכור לטיפה שאינה של בכור, ד"ל שאו הייתה התגלות הדעת שביינו בני אדם שהשם יתברך הוא הבוחן כליות ומשגיח המיד על מעשה בני אדם ומחשבותם ומשל בכל, ועל ידי זה יירא ויפחד ויבוש ממנו ית', ויטהר מחשבותיו ומדותיו לעבודת הבורא ברוך הוא, כן ישתדל כל ימי הספירה עד שיגיע למדרגה גדולה שהוא בחיי שפלות והכנעה שהוא בקבלת התורה, שהתורה נמשלה למים (משנ"ג) מה מים יורדים ממקום גבוה למקום נמוך וכו', ר"ל שאין התורה שורה אלא על מי שיש בו שפלות ונמוכות רוח.

וזוהו שאמר הכתוב (תקל"ט ע"ג) איש אמו ואביו תיראו ואת שבחתי תשמתי. פירוש אמו ואביו שרמזו לבחי' אהבה ויראה, היינו כשיהיה לכם בחי' אהבה ויראה בשלמות, תשמרו את שבחתי, כי שבתות, היינו שתצפו להגיע לבחינת שבת עילאה נייחא עילאה בחינת שער העין בחינת מקף כני"ל, יהי רצון שנוכה לזה אמן כן יהי רצון.

רפר **בת** **קדושים - ספירה** **עין**

וזוהו שאמר הכתוב (תקל"ט ע"ג) איש אמו ואביו תיראו ואת שבחתי תשמתי. פירוש אמו ואביו שרמזו לבחי' אהבה ויראה, היינו כשיהיה לכם בחי' אהבה ויראה בשלמות, תשמרו את שבחתי, כי שבתות, היינו שתצפו להגיע לבחינת שבת עילאה נייחא עילאה בחינת שער העין בחינת מקף כני"ל, יהי רצון שנוכה לזה אמן כן יהי רצון.

פרשת קדושים - דרוש לימי הספירה

7 וידבר ה' וני ואמרת אליהם קדושים תהיו וגו' הנה אמרו חז"ל (תנ"ח ע"ג) הסתכל בשלשה דברים וכו' דע מאין באת וכו', הנה כל זה מרמז על ימים שבין פסח לעצרת, שהולכים ממדרגה למדרגה עד קבלת התורה, היינו שבשעת יציאת מצרים הייתה התחלת התגלות הדעת, כמאמר חז"ל (נ"ט ע"ג) אני הוא שהבחנתי בין טיפה של בכור לטיפה שאינה של בכור, ד"ל שאו הייתה התגלות הדעת שביינו בני אדם שהשם יתברך הוא הבוחן כליות ומשגיח המיד על מעשה בני אדם ומחשבותם ומשל בכל, ועל ידי זה יירא ויפחד ויבוש ממנו ית', ויטהר מחשבותיו ומדותיו לעבודת הבורא ברוך הוא, כן ישתדל כל ימי הספירה עד שיגיע למדרגה גדולה שהוא בחיי שפלות והכנעה שהוא בקבלת התורה, שהתורה נמשלה למים (משנ"ג) מה מים יורדים ממקום גבוה למקום נמוך וכו', ר"ל שאין התורה שורה אלא על מי שיש בו שפלות ונמוכות רוח.

וזוהו שאמר הכתוב (תקל"ט ע"ג) איש אמו ואביו תיראו ואת שבחתי תשמתי. פירוש אמו ואביו שרמזו לבחי' אהבה ויראה, היינו כשיהיה לכם בחי' אהבה ויראה בשלמות, תשמרו את שבחתי, כי שבתות, היינו שתצפו להגיע לבחינת שבת עילאה נייחא עילאה בחינת שער העין בחינת מקף כני"ל, יהי רצון שנוכה לזה אמן כן יהי רצון.

רעם. נראה ל"ל ונמיטת.

רעם. נראה ל"ל ואמתי.

ח אסתמר במכתש סווי קמטר
 ח קמרא ולמעבר בכר רי יפון
 יחבון פהניא קמא ברא רי
 פקוהטון תסויו למעברו ס חיי
 רכיר ית רי עבר יי אלקו קמרום
 קארמא במקבון סמקרום: ארי
 חרשי בתקוד רשו קרעם קא
 העל קביתת קמטב פלשבונה:
 יא קברא תקום נברא רי את
 רשי בה יפן קוקו ית משבונא
 קברא: יי ואם נבר ספון הוא קא
 השפוב במשבונה: יי אתבא
 והאיש אשר אתה נשה בו יוציא
 אלקי אתהעבות והזונה: יי ואם איש
 עני הוא לא תשקב בעבמו: יי השקב

לקבט בהרי

(ח) השמר בנני הצרעת. של חמלוב סוויני
 טומלחתי ולא תקון את הכברת (מפת מיני): ככל
 אשר יודו אתכם. אם להסגר אם להחליע אם
 להכרי: (ט) זכור את אשר עשה וזי למדי. אם
 אם בלתי להקרי: של תקנה בלתי אל הספר לשון
 הכרטי זכור העטוי למריס שזכר באחיה ולקחה
 בנעמיס (ספרי): (י) כי תשה ברעך. החופי
 בתוכו: משאת מאומה. חוב על כלום (ספרי)
 (יב) לא תשקב בעבמו. לא תשקבי ועצמו אלך
 שמי וסחמתי. חייב. בעצמו.

אור החיים

אריכה גסה והאסף עוד למר ולל ליד לא חזו: להוכיח לכל יקון זכרוו נחכוון בסמכת זכר את
 (כד) ח. דזשמר נקב וגו' זכור וגו' לדבריהם אשר עשה כי למריס להודיע שורת שממנו יוכי
 זיל (שכח קליב) שאלמו שבא כנענ והואו יו כי לקוליהו ורפא לו, לא שיקון
 אור בהרי

לכליבר נקי יהיה לביתו שנה אלת
 ולשפח אתאשתו אשר לקח: י לא
 יתבל רחום ורכב פינפש הוא חבל:
 ס ו פינפצא איש נגב נפש מאהוי
 מבני ישראל והתעפרבו ומכרו וזת
 העב יהוא ובערת הרע מקרבך: ס

לקבט בהרי

רשי

דבר צלח למד נחמד לא יול צלח, לעבוד עליו בני לאוין
 (גמרי): (ז) וצמדיס מ"ו מה' מליס ולא ממון וזי
 שוס דבר בעולם, ועצמו מדמדי נקי יהיה, ומן הסמס ק
 דעמ דעני, כי כל דבר שיעשה אין עושה קן מעוס
 סהגריס הלכו לצלח לזכ' טריק מלממה נקרה (בד"א), או
 אפשר שמעוס הכי לא אמר רעיו מעמ כל דבר שאינו עוצר
 גללו רק דבר שסיך לצלח, אבל שאר דעריס הם רק נעטה
 ממנו נקי יהיה (ב"ב): (ח) דעמי ולא יעבור, "מלי"י
 שהיא מעוט, דוקא עליו על שוס זה שצבר לקח לשמו וזכר
 מן צימו ולא על אלו (ספרי): (ט) מדמדי לנימו והליג
 צנימו (מלבי"ם): (י) ר"ל ננה צימ ולא עניו ארש אשה
 ולא לקחה סולמיס עד הקקר ועיני על פי כקן לעשות דערי
 מלממה אצל אלו לא זו ממקומם שנה שלימה אמר סיך
 הכיס וזכרם כל שנה הרעני (רשי"י): (יא) הוסקי לה
 סויה אמר (רשי"י): (יב) ר"ל ולא זו וז"ל מהספך
 הוא, שימנו לשון עבר ושימנו לשון עמי יסמנו, ולא"כ אמר
 שהסם שמתניו מימם "למי" פירושו עם כקן לא ימכן שנקודת
 שימם פועל יולא לא שהוא בעצמו יקמם אלא יקמם
 אמריס: (יג) רחום יי לה כי חלקים זו על גב זו, הסממנה קבועה והעליונה סוננע עליו וצנייהס ארעם שלרין להספן,
 הסממנה העליונה ליה נקדלה רחום והעליונה יוכנע עליה, ואלקן הכתוב ליי לעבור על כל אחת במי ענמה, ומי ורעב או
 רעב: (יד) מי בשעם הסלולה מומר לקח על מה שהלטה טמן, כי כמו שיעל למכור על מה שילדה כמו קן יוכל לנעו
 נמשכון, אבל סובל פירושו שנוטל בחוק, וז"ל רשי"י צנימו קיי"י: ד"ה שמשניו שלא בשעם הלאומו צנימו דין אצל משכנו
 בשעם הלאומו שביא לו משכנו מינו מינו לקחוי דקדוהי צנוולו לאמר הסלולה מיני דהיא ולמיה יוהליה לאו סובל הוא
 עני"ל ליה אמר רעיו אם, "גאל" מי הסלולה בלא לא הסלולה מציוהו, ואמר "למשכני", אצל אם לא ומן הפרטון ובלו לגנובו סונו
 יכול לקח על מה שיפגל, ואמר על "מטוי" ר"ל סלקיה לו אבל אם מיני לו שבר עיני וכדומה מומר בכל, גם מה שאמר
 "בנימו דין" ר"ל דוקא צנימו יי מילוק בין אובל נפש או לא אבל לנימו אסור לו ליכנס לקח שוס דבר, אלא הוא יולא אלק
 העבוע סחולה (נח"י): (טו) מי לא דוקא רחום ורכב אלא כל מדי סחול ממטרנס בו דעמי כי נפש הוא סובל, והכחוס
 ואמר רחום ורכב לנימו אפילו על מקלם כלי כני"ל. (טז) פשוט שכן הוא שאלו שוס עונש צ"ד שלממה גלי עדים והחלה,
 אלא קמ"ל שלרין דוקא עדים על הגניבה ולא די שפגל צידו (רא"ם): (יז) זה מי הסעמנו, עיין לעיל פסוק (כ"א י"ד)
 לא מסעמנו בה, וקמ"ל שאין מי ומכרו או מכרו כמו מכה אפוי ואמר, אלא מרוויחו עני (מ"ל):

קבר) מידה שומר פון מלפסד לשון הרע, ועדין עיין מה מוסק בה על מידות רשי"י וז"ל.

מ"ג ז"ר כ"ג מ"ה ז"ר
פ"ב

קלח

ויקרא כג

הכתב

והקבלה

המועדים בלחי התלוות שם קדש עמחם, יהיה הפך המצוה עלינו, והרמ"ד פ"י מקרא קדש לפרסם ברכים שהימים האלה הם קדש, בשבת ע"י התקיעות, וכימים טובים ע"י שלוחי כ"ד, ולפי מיום שנכתבול התקיעות ושלוחי כ"ד אנו מבטלים מצוה המפורשת בתורה, והנכון כפי רבותינו.

(ג) שבת, פ"י לשון מנוחה והפסק ובטול ממלאכה; ולדעתי נכלל בו גם העיון והחקירה, מן שכתו אני ואנא חת השמש, אחרי שובי נחמתי, שהוא מלשון ישוב הרעת שבדברי רבותינו, וטעם שבת (פנינונגונסטאג), יום המיוחד לחקירה ודרישה בעניני הש"י, אשר יפנה בו הישראלי דעתו ומחשבתו רק על דברים הנוגעים אליו ית', וכמאמרם לא נתנו שכחות לישראל רק לעסוק בהן כחורה, והענין מבואר יותר בעשרת הדברות שבתוהו.

76

(יא) חנוכה את העומר. מעלה ומוריד מוליד ומביא לארבע רוחות העולם, ואמרו המהברים לפי שאין דבר מרים לב בני אדם ומחטיאם כשפע רב טוב, כמאמר יושמן ישרון ויבטע לאמר כחי ועוצם ידי יעשה לי את החיל הזה, ולמען דעת לי לה' הארץ ומלואה פירות ומירי פירות, וכח האדם במ און כי הכל הכל, לכן צוה טרם יהנו מתנובת השדה וטרם יטעמו מללם קלי וכרמל, יביאו מלאשית הקציר אל חכה, להורות כוח כי ממנו יהי הכל, וינפוחו לרי רוחות העולם למעלה ולמטה, להורות כי כלל העולם שלו ית' הוא הארון המשפיע לנו כל טוב למלאות הגדנות בר אסמיו שבע, ואנחנו עבדיו צריכים לשמוע ממנו בקולו, ודבריהם נכונים ע"ד הפשוט דמות יפוח לנו שער כינה לדעת טעם שקראה התורה מנחה זו בשם עומר שהוא ע"ש המדה כמ"ש העומר עשירית האיפה, שלא מציעו דוגמא זו בשאר מנחות. שנקראו רק ע"ש הכלי כמנחת מאפה תנור מרחשת וכדומה, אבל להקרא ע"ש המדה לא מציעו, ולמה

לא קראה בשם מנחת ככורים כאשר כינה בשם זה (ביקרא כ"ג) ואם תקריב מנחת ככורים אביב, ושם זה יותר נכון לפי הזמן; אמנם אחרי שתכלית המכון בתנופת מנחה זו להתחונן כינה שלא ניחם שפע הטובות המניחית אל ההנהגה הטבעית רק אל ההנהגה העליונה ית' היא אשר הכין לפנינו כל טובות ומניחית להיחיתנו מוכינים לפנינו לעבודתו, הנה אל כוונת ההשתעבדות למצותיו קראה מנחה זו בשם עומר שנכלל בו גם כן לשון ההשתעבדות (אונטערזוייפניקייט, דינסטאבלייט), מן והתעמר בו ומכרו שפי ענין תשמיש העבודה, שאנו מודים בעומר ההנופה שהצלחות הומניות אינם לתכלית עצמתן כי"א להיותן אמצעים המביאים אל הכלית האמתית להחזיק את דינו להיות פנויים לעבודת ה'; ובתחת ותדע מזה ג"כ המכון בענין ספירת העומר, אשר יקשה על הוצעת מאז, שתקנו לנו מתקני הברכות לברך וצונו על ספירת העומר, וכן נוסח ספירת הימים והשבעות שבידינו שהוא קשה המכון ע"ד הפשוט בלשון, היום כך וכן בעומר, מהו המכון ממנו לספור שעברו כך וכן ימים מן היום שהיה ראוי כומן הכית להקריב מנחה שהיתה שיעור מדה מדה עומר; אמנם לפי המבואר כמ"ש שאין טעם הנחה שם הוצאת עומר על שיעור המדה לבר וגם ענין ההשתעבדות נכלל בו, לשונות אלו מודיעים ג"כ, כי כל הימים שמפסח וער עצרת הם כאמת ימי הכנת ההשתעבדות להיות מוכשר וראוי אל ההשתעבדות האמתית הוא יום מ"ת, אשר לתכליתו היתה היציאה ממצרים כמ"ש בהוציא את העם הזה ממצרים העברון את אלהים על הדר הזה, והימים האלה נקראו ימי העומר, ורצה ימי ההשתעבדות (טאנע דער אונטערזוייפניקייט, נאטטעזוייפניקייט טאנע), ונצטרינו על ספירת יום יום מימי הכנת ההשתעבדות זו, והוא הקרא ספירת העומר, ואין המכון כזה לידע כמות הימים לבר כענין ספירת העם (ש"כ כ"ד).

הכתב

והקבלה

ויקרא כג

כמה וכמה ימים עברי, אבל עיקר מכונו ההשגחה והעיון על איכות הימים, כענין כי עשה צעיר חספור (איוב י"ז), וכל צעיר יספור (שם ל"א), שאין ענינם לדעת כמות מצעיר רגילי, אבל ענין ההשגחה ועיון על איכות צעיר והנהגות, המכוון האמתי במלות ספירת העומר, השגחה ושימת עין על איכות ההשתעבדותו אליו ית', להכין לבינו להתקדש ולהתטהר יום יום בימים האלה (ולזה הנהיגו קדמונינו להגות מפסח עד עצרת כס' משלי ומס' אבות, להקדשות וטהרות המדות), וכאמרונו היום כך וכן בעומר המכון בו הוראת שמחה תודה כמה שעברו עליו כמות ימים אלה אשר השתעבדו בהם תאות ומחשבות לבינו לעבודתו ית', אם הוצאת דברים על התקנה והתחלת שבנפשינו, וההסכמה על להבא עד ביאנו אל העבודה התכליתית שהוא יום מ"ת, כדאיחא במדרשבי" וספרתם לכם, לבם דייקא וכו' לכם לעצמכם ולמה בגין לאחדכא ולקבלא אורייתא, וזה מסכים עם רעת חכמי האמת מתקני פנמי הספירות בימי העומר כל יום ויום לפי מדרגותו, ובמדרשבי" (תצוה קפ"ב כ"ג) בעי לכפרא על ביתי ולקדשא לון, וכמה מקדש לון בחושבנת דעומר, ובחנת ותדע כי בשמירת המצות בימי הפסח מכל מיני הפסד שאור וחמץ, היא הוראה למה שאיחא לאדם עצמו, כי הלשונות הללו כבר גלו חז"ל עליהם כאמרו שאור שבעיסה מעכב, גם הכתוב אומר אשרי חמץ, מעול וחמץ, כי יחמץ לבי, ירמוז להרחיק שאור התכונות הרעות בנפש המדברית, ותמוץ הרעות אשר בחיותה, אשר גם מטעם זה יקראו ימי הפסח בשם שבת ע"ש השבתת החמץ הגשמי והרוחני, ולכן אמרה תורה ממחרת השבת יניפנו ר"ל יום שני של שבת זו (והוא ט"ז בניסן), בו היתה ההנפה והתחלת ספירת שבע השבתות, כי ביום ראשון של פסח שבו חיוב אכילת מצה

א"צ אל הספירה ר"ל א"צ גלוי דעת השתעבדותנו אליו ית' בפה, כי מעשה אכילת המצה יוכיח כבר על מחשבת טהרתה לעבודתו ית', ולא תהיה הספירה רק מיום שבו אכילת המצה רשות, וא"כ כחרא מלחא חשיבו, וקריבו לומר דמטעם זה קרא הנביא יחזקאל (מ"ה), את חג הפסח בשם חג שבעות ימים מצות יאכל, (ע"ש רש"י), דמתחילין ממנו לספור שבעה שבועות, ואפשר שמטעם זה לא הצריכו לספירה ברכת שהחיינו, דכבר נפטר בברכת המצה (ע"י חשי הושבי"א מברכה שהחיינו ספירה, והרי"ע גמגם עליו כזה כפי זו ע"ש); הנה לפי המבואר כמו שהזנת שם עומר על אגדת השכלים (נאביע), שהוא אסור וקשור גושמי (נעיעל), ככה יורה שם עומר על המאסר הרוחני (נייסיטע עסטל, דעלייאָסטעס), לאסור כל תאות יצור יחד ולשעבדס חחת רצון ארון כל ית', ולכן התג אשר בהשלום ימי העומר נקרא בשם חג השבועות, שענינו ג"כ שבו ומאסר הרוחני (דעלייאָסטעס), והוא שבו בעצמו שם עצרת שנקרא חג השבועות בו כפי רז"ל, כמבואר באורך ט"פ ראה, ישים הקורא המשכיל דעתו על הדברים הנאמרים כאן ושם ויצאם מתאימים יחד, ואינם רחוקים מנקודת האמת. L

76 את ישאל ואומר להם פי תבאן אל הארץ וקצרתם את קצירה ותרבאתם את עמרי.

מניפו רבי תמא בר עוקבא בשם רבי יוסי קבבי הגיבא אמר מוליך ומביא מעלה ומוריד מוליך ומביא למי שהעולם פלו שלו מעלה ומוריד למי שהעליונים וחתונתם שלו רבי סימון בשם רבי יהושע אמר מוליך ומביא קדי לבשל רוחות קשות מעלה ומוריד קדי לבשל קטלים קשים.

מפנה המדרש
ה. ודבר את העומר
כיצד היה מבסוף סדר
פירוש ה' פירוש פירוש
ליש כון ורבה צ"ע
סוכה לז' מנחות סב.

ואשר עברו ישראל את הירד ונכנסו לארץ כסמך ליום זה של מצות העומר, וקצרו בו כיום את כל כנען הכבושה וזקירי העומר ואכלו מתבואת הארץ, כוכת זו שנאמר (והשע ד, יט): "ומעט עובד את הירדו נעשו לחטו הוואשו ויחלו צללי", ואמר (שם ה, ז): "ויוזנו בני ישראל מגולג, וישעו את תפסה בארבעה עשר יום לחטו נעשו עוברת ירדתי, ויאכלו מעטיר הארץ ממחנת תפסה, מצות קולמו, בעצם היום הזה ... ויאפילו מחממאת ארץ, בעש שנטה חמיה", והרי שבכוכת מצות קצירת העומר זכו לקצור שלל הכנעניים (ד"ח), וכן גם נפלה המן הרשע היה כיום זה ובכוכת מצוה זו, בנדרש להלן בסמוך ג). וגם מלכות אברהם במלכים היהו כליל פסה (ב"ר מב, ח), וכן גם נפלה סנהדרין כירושלים היהו כליל פסה (מחלן כאן, ג) שמור ית, ה), כיון מצות העומר (ד"ח), לפיכך משה מוזכר, את ישראל ואומר להם: "כל תבואא אל הארץ וקצרתם את קצירה ותרבאתם את עומר, ראשית קצירתם אל תפחיו", כוכת מצוה זו וזכים אתם לזכו אל הארץ ולקצור שלל הארץ.

ה. "והנוף את העומר לפני ה' לגדנכם ... ינימו תפחיו, וכיצד היה — הכהן — מניפו את העומר, כדי לקיים בו מצות "תנופה" האמורה כאן, ואשר כן שנינו במנחות טא), שמאחר שהכתוב אומר בפירוש קרבן המלאים (שמות כט, כז, כז): "והנופה", ושוב אומר בו הכתוב שם: "ואשר יניפו ואשר חמס", לומר שעם "תנופה" כאן "התנופה" (וכמתו"ק צו פרשתו טז, ג), הרי "תנופה" זו גם תנופה וגם חרמה, "תנופה" ללמעלה ולמטה, "תנופה" — הולכה התבאה, כהנפת הרוח (רש"י שם בשמות בפסוק כז), ומכאן אוחה למר שכן הוא בכל קרבן שנאמר בו מעשה "תנופה", ושכן הדבר אמור גם בקרבן עומר זה (רש"י כאן), והרי: "תנופה", "מוליך ומביא, מעלה ומוריד" (בכמשה במנחות טא), והולכה זו היא לכל דוח ורוח, "יעצמו ירדום ומוח ומערב" (רש"י במנחות טא), ואמר כל הולכה הוא מביא שוב אליה, ומהו היא כונתן של התולכות ההתבואה והעלוא והחורדה האלה בתנופה זו שהתכוון עשה בקרבן זה לרצונו לפני ה', רבי תמא בר עוקבא, בשם רבי יוסי בר חנינא, אמר: מוליך ומביא, מעלה ומוריד. — מוליך ומביא — למי שהעולם כולו — "שארצת ווחות" (סוכה לז). — שלו; "מעלה ומוריד" — למי שהעליונים וחתונתם — "שמשמס וחארי" (שם), וכל אשר בהם — שלו, וכאמור, "מצוה זו אנו עשין לשמ, כן מראה בנהפתי" (רש"י סוכה, שם), ואלו אשר בהם — רבי סימון, בשם רבי יהושע — "כן לוי" (פס"ד יח, ז), אמר: "מוליך ומביא" כדי לבטל — "יעצמו" (גמ', שם), כוכת מצות תנופה זו — רוחות קשות — "יעותי" (גמ', שם) ומדקות לאדם ולחיו ולצומתו, "הכאות מארצי וחיות" (רש"י במנחות שם), העולם: "מעלה ומוריד".

77 אמר רבי יהודה קרפי סימון רבי יוחנן רבבי שמעון כן לקיש היה רבי יוחנן אמר לעולם אל תהו מצות העומר קלה פנינהו שעל ידי מצות העומר זכה אברהם לירש את ארץ פלזון הגדא הוא דכתוב (בראשית יז, ח) ונתת לי לה' ולקרנך אחריו, על מנת (שם שם, ט) ואתה את בריתי תשמו, ואיזה זה מצות העמר.

מפנה המדרש
ה. ר"א לעולם אל
קלה מה מצות העומר
בענין פס"ד
פ"ח ד"ה פירוש פ"ח
סא, ליש כון ורבה צ"ע
העומר זכה אברהם
ליש כן ל' סא.

כדי לבטל — "יעצמו" (גמ', שם), כוכת מצות תנופה זו (וכנ"ס) — טללים קשים — "יעוסי" (גמ', שם), ומדקים לכויות, וטללים הם אדים "וחבאן מעללה לפוסי" (רש"י במנחות שם), וגם מלמטה ללמעלה, כשהאירי הם והאורה לחה עמי רש"י ערדית שמת טז, ז'), ויום הגפת העומר הוא יום תפילה ויום דין לבקש על שימור העולם והתבואה שבשרתו, בנדרש למעלה (במ"ו ג).

יוחנן ורבי שמעון כן לקיש היה — הדרשה הבאה בענין גודל חשיבות וכוונת מצות העומר (כמורש מי"ב, וכן תמיד אוח סימן ג) כאן, או: כאמר זה נוסב על למעלה ממנו, שהמחלוקת האמורה למעלה כשעס וכוונת הגפת העומר כהולכות והכאות והעלוא החורדה היא גם מלקוחם של רבי יוחנן ורבי לקיש (וכפירוש פ"ח, ולכן במדרש תבוסס עם פירוש תעמיד אות סימן ג) אחרי כאמר זה ועיי' (והערך).

רבי יוחנן אמר: לעולם אל תהי מצות העומר קלה בעיניך, לומר "יהלא אין עומר זה בקרבנהו אלא עשרון אחד של קשה שעורים כלבר למנוה, ורבהו עשרתים של סולת תסם מקדיבים במקדיבו מדי יום כיומו על קרבנות התמידים והמוספים, שלשה עשרותים לפר ושני עשרותים לאליל ועשרון לבכש (במזבז טז, א—טז), ולא תטריח הכותב כמנחה מן המנחות, אפילו כמנחות סולת התסת, ואפילו כמנחת שחי הלחם של סולת חטה שמקדיבים מן התבואה החדשה של השנה בחג השבועות (ויקרא כג, ט—יז), כמו שהוא מטייה כמנחת עומר זו, בקצירתו ובחבתו וקלייתו ויבשוו ופיו (כדלעיל בסמוך ב), ולעשותו "עצקת גזול" וברכב עם מקצירתו ואילן (מנחות סח, ע"א), ועד הקרבנות, סורח רב למאד (פס"ח), שעל ידי מצות העומר זכה אברהם לירש את ארץ פלזון — לישראל בניו, הלא הוא דכתוב — כדבר ה' אל אברהם על המילה: "והתחלף לפני וחייה תמים, ואונת בריתי בניו ובניו ... אני תנה בריתי אמן ... והקטנתי את בריתי בניו ובניו ובניו אחריו לדורות לבית עולם ... ונתתי לך ולירדך אחריו את ארץ מגוריו את כל ארץ כנען לאחות עולם וחייתי עולם לאחים" (והבטחה זו לית את הארץ היא — על מנת — מה שנאמר שם מדי: "ויאמר אליהם בניו ויבשו אחריו המל בריתי תשמורו אתה ואת אחריו לדורות, את בריתי אשר תשמור בניו ויניבם בניו ויבשו אחריו המל לפס כל זמני, והגם שבכשעמעות הפשטה הברית הזו שבכוכחה הארץ ניתנת לישראל היא מצות מילה הכרים ע"ש מ"ג, ט), מכל מקום רדוש שהכתוב מרמז כאן על עור מצוה, עוד בריית, שעל יד ישראל וזכים ליכנס ולירש את הארץ, ואיזה זה, זה מצות העומר, שהיה נאמר במילה: "וחייה תמים" ונאמר בעומר: "וימוס תביאם את עומר התנופה שבע שבחית תמימת תחיינה" (הנבואה בבבאבזר כספיר יח, ז'), ובמילה נאמר: "לדורות בריית עולם", ושוב: "לדורות", ונאמר בעומר: "ותקח עולם לדורותם" (פס"ח), ובמילה נאמר: "ויאת בריתי אשר תשמורו", וגם הכתוב מוסיף לזה: "ואתה את בריתי תשמור", ובמצות העומר נדרש למעלה (בסמוך ג), הכתוב (ברמניה ח, כז): "שעצות תקחת קצור ישמו

א

כי טוב חסד מחיים — שפתי ישבחוני

והוא שאמר דוד המלך ע"ה (שם ס"ג. ג.) כי טוב חסד מחיים שפתי ישבחוני.
עלומי, אם כי חזקים שהשירית נותן לו לאדם הוא חסד גדול מחסדיו ית', אמנם יש חסד
גדול מזה, כי טוב חסד מחיים, ומתו: שפתי ישבחוני, ולכן אמר בספרו: כמו חלב
דבש חסד נפשי ושפתי רננות יהלל פי, היינו כשם שגופו של אדם שבע ונתנה מאכילת
ולב דבש, כך לעומת זה שביעה הנשמה ממה ש"שפתי רננות יהלל פי", וזה שנאמר:
שפתי רננות ברי החיבור, ללמדנו שאין הבל בין תנאת האדם הנעלה ב"שפתי רננות",
לפי הנהגה הרגילה מ"חלב ודבש", אלא שכשם שאנו מבינים שחלב ודבש דין להשביע,
כן גם עלינו לדעת ש"שפתי רננות" אף הם משביעים נשמתו של האדם מישראל.

ובפינו למינים שהחזיקה נמשכת תמיד ואינה נפסקת, שהרי אין לדבר סוף, כי
על החזקה חייב לחיות, חומר הליהה לחיות על החזקה גופת, ולכן קרבן תורה
החזקה אינו בסלון לעולם, לדמו על חובת החזקה שאינה נפסקת.

והוא שאמר דוד (תהלים ק"ז, מ"ז) והשיענו ה' אלקינו וקבצנו מן הגוים להודות
לשם קודש להשתבח בתהלתך, כלומר, הפלתינו על הישועה וקיבוץ הנלוויות הוא בכדי
להודות לשם קודש, ויש פסק אחר, "הושיענו" לדמו על כך שכל בקשת הישועה היא
בגלל שאותה הוא ה' אלקינו ואנחנו עמך החפצים, להשתבח בתהלתך, שנוסף על כך
ונבחר איתך על שתננו וזכים להללך, וזהו שנאמר (שם, ע"א, ח') יפלא פי תהלתך כל
ימים תפארתך, היינו שפינו ימלא תהלתך בחלל החזקה לשמו ית', על זה ש"כל היום
תפארתך".

ה

כי תמאן אל תאריך אשר אנו נותן לזכר וקצרתם את קצירה הובאתם את
עמך ראשית קצירכם אל הכזו (כ"א, י').

תעומר — התעמעות בתועמא מחנולה

מצינו בחז"ל (ויקרא רבה סכ"ז) לעולם אל תהי פצות העומר קלה בעיניך, שעי'
לזון העומר וזכו אברחם לירש את ארץ כנען, הוא הוא דכתיב (בראשית י"ז, ח-ט)

וכי תזבחו וזכו תודה ליה (כ"ט)

קרבן תודה — אינו כפול לעולם

מצינו בחז"ל (ויקרא רבה סכ"ז) בפסוק זה: לעתיד לבא כל הקרבנות כפולין, וקרבן
תודה אינה כפולה לעולם, כל החזיות כפולין, וחזיות תודה אינה כפולה לעולם, הרי'
(ויקרא ל"ג, י"א) קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה, קול אומרים הוור את ה'
צבאות כי טוב — אלו ההודאות מביאים תודה בית ה' — זה קרבן תודה, וכן אמר דוד
(תהלים נ"ו, י"ג) עלי אלקים נרדף אשלם הודות לך — תודה אינו אומר אלא הודות —
החזירה וקרבן תודה.

הנה נתבוננו למח דייקא קרבן תודה הודיות תודה אינו כפול לעולם, ברם הוכנה
היא לחודות שאחר כל החזיות, עדיין שומה עלינו לחזור ולחזות על זה גופא שזכינו
לחודות לו ית', הוא שאמר הנביא (ישעיה ס"ג, ז') חסדי ה' אוכיף תהלות ה' כעל
כל אשר גמלנו ה', כלומר, חסדי ה' אוכיף, ומה הם חסדי ה' — תהלות ה' — זה שאנו
זוכים להללו ית', חסד זה הוא נעלה — כעל כל אשר גמלנו ה', לפי שהוא שקול כנגד
כל החסדים שעשה עמנו ית', ולכן יש פסיק אחר חיבת, חסדי ה' להודיש שתהלות
ה' הם הם חסדיו ית'.

וזה שתקיננו ד"ל (סוטה מ' א') במודים דרבנן: מודים אנחנו לך ה' אלקינו —
על שאנו מודים לך, ופירש"י "על שנתת בלבנו להיות דבקים בך ומודים לך", ומפורש
יותר (ירושלמי ברכות פ"א ח"ה) מודים אנחנו לך שאנו חייבים להודות לשמו
הרבנה שפתי כי אומרו לך, ומשי אשר פדית, הרי מפורש שהודאה, הרבנה שפתי היא
על "כי אומר לך", חנו מודים לו ית' על כך שאנו זוכים לחודות לשמו.

וכוה יחבאר לנו מה שנתקן בברכת המזון: ועל הכל ה' אלקינו אנחנו מודים
לך, הרי בתהלת חזרה כבר אמר, "נודה לך ה' אלקינו" ואם כן למה חזרים וכותלים
אנחנו מודים לך, ברם לדברינו הוכנה היא שאם כי נודה לך על כל הטובות והחסדים
שעשית עמנו אבל הודיות היוות בעינינו, היא זו שאנו מודים על עצם הודיות
ועל הכל ה' אלקינו אנחנו מודים לך, וכעני זה פירש הח"ק ר' ברוך ז"ל פמ"ב
שיחור מעל כל הטובות, חנו מודים לך על זה שאהה ה' הוא אלקינו.

באורן שאין מביאין מנחת ולא מנחת נמקים ולא ביכורים מן החדש קודם הבאת העומר, ואם הביא סתלי.

יור על כן חובב העומר קודם לחיוב תרומות ומעשרות, שהרי העומר חייב להיות ירשית מעשרים, וכמו שפסק הרמב"ם (שם הל' י"ג). "שהיה תחילה לכל הנעשרים", ואילו חובבם של תרומות ומעשרות הוא רק בשעת גמר מלאכה (מ"ג מהלכות מעשר ה"ה). נמצא שהבאת העומר הוא ענין של התמעטות בשעת גדולה, כי דייקא באוחה שעה חתומה צומחת ועולה, ויש לכאורה מקום להתפאר בכך, הרי האדם מישראל מגילה עמו ומוכיח במעשיו, כי רק השי"ת הוא תנוון לו כח לעשות חיל.

זה שכתב הרמב"ם "כסע מצות העומר (מצות ש"ב) כרי שנחבנו מתוך המעשה, הוסיף הנוסף שעושה לקביה עם בריותיו, לחדש לזן שנה שנה תבואה למחיה לכן ראוי לנו שנקיים לו ב"ה ממנה, למען נזכור חסדו וטובו הגדול סרס נתנה ממנה, ומחוד עושה ראויים לזכרה בהכשר מעשינו לפניו, התבדך תבואתו, וישלם חפץ השי"ת לנו שחפץ מרוב טובו בפרכת בריותיו".

ומקורו בחז"ל (ר"ה ס"ו, א') אמר הקב"ה לישראל הביאו לפני עומר בפסח, כדי לתבדך לכם תבואה שבשדות, נמצא שאוחה התנועה כחוצא מגדולה — הנעשית לזן שקוצרים את ראשית התבואה, ומעלים אותה כחנפה לגבהי גורמה לברכה נוספת, משום שעל ידה האדם מכניע את עצמו לפני בוראו ית', ובוה מוכיח שהוא ראוי לברכה, לא הוא חקנתו קלקלו, שומרי אין הוא אומר: כתי וענב ירי עשה לי את החיל הזה, איא מכיר וידוע בפנימיות לבבו שרק השי"ת בלבד הוא שנתן לו כח לחדש ולקצור ובדוך לזן תבואתו, ולסיכך מוכסח הוא שתתבדך לו תבואה שבשדות.

ירושת הארץ — בזכות הצניעה

הצניעה נבין את דבריהם התמיהים, שע"י מצות העומר זכה אברהם לרשת את ארץ כנען כי כונתם היא לאוחה מדה של התמעטות בשעת גדולה, המוצא ביסודיה במצות העומר, שעל ידה זכה אברהם לרשת את הארץ, משום שא"י ניגנית בהכנעה, כמ"ש בנאשיות רבות פס"ז). עמ"כ (בראשית ב', י"א) הוא חסוב את כל ארץ החוילה, שעלה נתנו את כל א"י, דכתיב בה (חוללים מ"ב, ו') החוילה לאליקים, הרי שא"י החוילה, שעלה עם החוזה והחוקה, הוינו כדכתיב (דברים י"א, י') כי הארץ אשר אהה בא שמה ירשתה, לא בארץ מצרים היא אשר יצאתם משם וגו' והארץ אשר אתם עובדים שמה וגו' למר השמים תשתה מים, היינו, שזו מעלתה של א"י שצרכים לקוות ולחילל לגשמים.

ונחמי לך ולדודך אחיך, על מנהג ואחה את בריתי תשמור, ותנה כבר תמחו המפרשים שדבריים מרשסן איגרי, שהרי פסוק זה נאמר על ברית מילה, ואילו עומר מאן דכד שמיה, ובכלל מה ענינו של העומר כימי אברהם אינו, וכי היכן מצינו שקצר את העומר חקריבו אחמה.

כרם תבה נתבונן בחוכמה הפנימי של מצות מילה, כמו שכתב הרמב"ם בסעם המצות (מצות ב'). "משרשי מצוה זו לפי שרצה השי"ת לקבוע כסם אשר הבדיל לחיות נקרא על שמו אות קבוע בגופם, להבדילם משאר העמים בצורת גופם, כמו שהם מובדלים בצורת נפשותם אשר מוצאם ומוכאם אינו שוה, כלומר, כסם שישראל מובדלים מהאומות בצורת נפשם, כר ציונו השי"ת למול את בניו בכדי להבדילם מהעמים גם בצורת גופם.

להנה ההבדלה בצורת הנפש, היא בראש וראשונה באוחה חכונה מופלאה שעליה נבחרנו לחיות לו ית' לעם קדוש, והיא העונה, ולא רק ענה גידיא אלא זו הבאה כתוצאה מהגדולה, שבשעה שאיש ישראל זוכה להתעלות ולהתרום, חרי יחד עם זה הוא מתחיל למעט ערכו וחשיבותו בעיני עצמו, כמ"ש (חולין פ"ט, א') עז"כ (דברים ד', ז') לא מרובכם מכל העמים חשק ה' ככם, כי אתם המעט מכל העמים — אמר להם הקב"ה לישראל חושקני ככם, שאפילו בשעה שאני משפיע לכם גדולה, אתם ממעטין עצמכם לפני נחמי גדולה לאברהם אמר לפני (בראשית י"ח, כ"ז) ואני עמר ואמר — אבל עכרים אינם כן, נחמי גדולה למרדד אמר (שם, י"א, ו') תבה נבנה לנו עיר, לפרשה אמר (שמות ח', כ') מי ה' אשר אשמע בקולו, לסנוחב אמר (מלכים ב', — י"ח, ל"ה) מי בכל אלהי הארצות אשר הצילו את ארצם מידו, לנבוכדנצר אמר (ישעיה י"ד, י"ד) אעלה על במתי עב, לחדש מלך צור אמר (יחזקאל כ"ח, ב') אל אני מושב אלהים ישבתי.

נמצא שבגלל תבה המופלא המצוי בישראל קדושים, להתמעט בהכנעה לפניו ית' כתוצאה מהגדולה, בחר בנו השי"ת וחשק בנו לחיות לו לעם סגולה ומעלה זו היא בבחינת מילה שענינה בריתת ערלת כשר, ואילו העונה היא בריתת ערלת הלב, כמו שנאמר (להלן כ"ו, מ"א) או אז יכנע לכתם הערל, ומוכה שההכנעה היא מילה ערלת הלב.

ונחמי אנו במצות העומר, שהיא הראשונה לכל הקרבות הבאים מהצומח, כמו שפסק הרמב"ם ד"ל (פ"ח מהלכות איסורי תבואת ה' ש"ו). אין מביאין מנחת נמקים לא מן הסבל ולא מן החדש, קודם מהלכות המדיין ומוספין ה' י"ו). "כבר

הנחת העומר - קבלת עול מלכות שמים
הנהיג את העומר לפני ה' לרצונכם (י"א)

בא דעה מה שאמר (מנחת ס"ב, א') בהנפת מוליד ומביא מעלה ומריד, מוליד
גביה לבי שהרחוקת שלו, מעלה ומריד למי שהשמים הארץ שלו, והוא הדין למנחת
העומר כמיש (שם), וחינו בבחינת מה שמבינו (ברכות י"ג, ב') שבקריאת שמע צריך
להללין את הקב"ה למעלה ולמטה ולך רוחות השמים, כמיש (שם) כיון דאמליכתי
למעלה ולמטה ולך רוחות השמים וכו' צריכה, (וחא נפסק להלכה אורח חיים סימן ס"א
ענין ר') וכן הוא גם הנחת העומר להודות שהש"ת הוא מלך העולם, ואין לאדם שום
מעלה על נפשו, אלא כפי מקד הכל ומיד נתנו לך.

ולכן נקרא אותו חיוב של הקרבת העומר בשם, יום הניח (סוכה מ"א, א'), ולכאורה
היה הנחה היא רק בגדר, שירי מצודה כמיש (מנחת ס"ב), ולמה אם כן נקרא היום כולו
על שם הנפה ולא על שם הקרבת, ועל כרחו נמצא אהה למד שהחשיבות היא בהנפת
מים שהנחה באה להוכיח שמקבל עליו עול מלכות שמים, והנהיג את העמר לפני
ה' לרצונכם, וחינו לענין את הרצון, כלומר, לשבר ולהכניע את הרצון העצמי, בבחינת
בשר רצונך מפני רצוני, וזו המעלה שבהנפת.
והראה שאמר בזה"ק (חיג - קפ"ז, ב') מאי הנחה - אי בגין דאניף ליה כהנא
לשנא איהו הנחה, מאי אכפת לן אי אנוף אי סאין וכו', הנחה דקאמרינן היינו תנו-שה
יהי דענין (רמיה י"ג, ט"ז) תנו להו אלקים כבוד, דהא מה היינו כבוד דבעינו למיזב
לה יעביה, ועל דא איבעי לן לארמא לעילא לאחזא דליה אנו יהינן להאי מה, דלית
שבחא למלאכא עלאה אלא כד ישראל מתקני ליה להאי כבוד, ויתבי ליה למלאכא כבוד דא
היא תנו מה - תנו כבוד, [ועיין בהגות הרד"ק שם שהכונה לרמוז שיעלו השכינה
לעלה].

היה מפורש שהנחה היא בגוד נתינת כבוד להש"ת, וחינו כרובינו שהנחה
מקוה לנפח דלך רוחות השמים, היא בבחינת קבלת מלכות שמים, כי מראה בעצמו
לנפח לפני הש"ת, ולפיכך הוא כבוד לו ית'.

ואו מפילא כבוד באים לידו הנביא, כמיש (ירושלמי תענית ס"ב הל' א') עתיכ (בראשית
כ, ר') ואז יעלה מן הארץ - עלה שבר מלפניו מיד הנשמים יורדין, שהנבריות שוברים
לבם האביר (קרבן העדה שם).

קוח אל ה' - וירוממוך לרשת ארץ

ובחז יתבאר לנו המעשה (תהלים ל"ג, ל"ד) קוח אל ה' ושמוך דרכו וירוממוך לרשת
ארץ בהנחת רשעים תראה, כי בכדי לכוון לירידת הארץ וקיום לקווח וליחל אליו
ית', לכן יש פסוק אחר, אל ה' להודיש את מעלת הקינן, ויחד עם זה: ושמוך דרכו,
ועל ידי זה: וירוממוך לרשת ארץ, כדרך שנאמר (דברים י"א, כ"ב) לאהבה את ה'
אלקים, ללכת בכל דרכיו וגו', ובסמוך: חודיש ה' את כל הנהיים האלה מלפניכם (ועיין
ספרי שם שחא בנא תליא).

יתר על כן: בהנחת רשעים תראה, היינו שבוכות הקינן החיחול שהוא גור של
הנבחה וענוה, תוכה לראות במסלת הגאים הקיננים רשעים, כדכתיב (תהלים קמ"ז, ר')
מעורר עננים ה' משפיל רשעים עדי ארץ, הרי שרשעים הם בניגוד לענוה, ולכן בוכות
העננה שבר: בהנחת רשעים תראה, כמיש ב, שחור טוב" (פ"ח) עתיכ: ועינים רמות
תשפיל, אלו ישמעאל ועשו.

זאת ועוד, מצינו (ברכות ה', א') ג' מתנות טובות נתן הקב"ה לישראל וכו' וכל
לא נתנו אלא עיי יסורין, אלו הן: תורה, איי רעוה"ב, היינו שבכדי לזכות לאיי וקיים
להכניעה - הבאה כדרך כלל עיי יסורין, אבל ההכניעה המשובחת היא זו שנוכחת דייקא
מתוך גדולה, וזוה עומק משמעות דברים שבגלל מצות העומר, וזה אברחם לרשת את
הארץ, כלומר, שפאחר שתכניע עצמו בעת גדולה - כדוגמת קצירת העומר שנתנו אה
הראשית לה - לפיכך זכה לירידת הארץ.

L